Ն° 7342 1909 6 - 19 ՀՈԿՏ. ՍԱԼԸ Ռ ՌԷՎՎԷԼ 1327 6 ԹԸՇՐԻՆԻ ԷՎՎԷԼ 1325 25 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԱԶԸ ՎԷ ՄԻՒՏԻՐԻ
ՎՕՎԱԹ ՎԷԳԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԳԵԱՆ

ՊԱՊԸ ԱԼԻ
ՄՈՒՑԱՐԸԼԹ ԴԱՅՐԷՍԻՆԸ ԳԱՐՇԸՍԸՆՏԱ
Ն. 49

Կազէթայա այտ մէվատտ հազզընտա սահիպը իմթիյազա միւրաճաաթ օլունուր։ Սահիպը իմթիյազըն իմզասը վէ կազէթանըն մէօհրը մախսուսը մաթպուաթըն մաթպուլ մագպուլլար թէսլիմ եալընըզ մուֆէպղէր վէ մէյրու օլունուղ տըր։

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԳԵԱՆ ԹԷԷՍԻՍ ԻԹՄԻՇ ՏԻՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ ՅԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ՂԱԶԷԹԱ 20 ՓԱՐԱ

جریدهٔ شرقیه
دیکران جیوملك ۱۲۹۳
سنه‌سنده تأسیس اتمشدر
صاحب امتیازی جیوه‌لکیان

DJERIDÉI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877
Directeur-Propriétaire
AGOP DJIVÈLÉGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la Sublime Porte
No. 49

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէտէլի	օլարագ 12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	150 ղրշ.	80 ղրշ.	45 ղրշ.
ՄԷՄ. ԷՃՆԷՊԻՅԷ	32 Ֆր.	17 Ֆր.	10 Ֆր.

Մէճիտիյէ 20 ղրշ. տան

ՄԷԶՀԷՊ ՎԷ ՄԻԼԼԷԹ

Միլլէթիմիզտէ ախիրէն զուհուրա կէլէն պաղը ահվալը մէզհէպչիքէնանէ էֆքեարը ումումիյէյի իշղալ իթմէքտէ տիր։ Մէշրութիյէթիմիզին իքինճի տէվրէսինտէ հէօրիւլէկէլէն պիր գայթուգլըգ, վէ քիլիսէ վէ մէզհէպ ագախըա վէ էվամիրինէ մուխալիֆ թէշէպպիւսաթ թէտրիճէն վէխամէթ քեսպ իտէճէկինէ վէ իսթիգպալիմիզին զայէթ գարանլըգ օլաճաղընա տէլիլ տիր։ Պիթարաֆանէ տիւշիւնէրէք տէյէպիլիրիզ քի, պու հալ ճիտտէն շայանը թէէսսիֆ տիր։ Պու թէհլիքէ զայէթլէ աղըր օլուպ, էնզարը ամմէնին տըգգաթընը պու ճիհէթէ չէվիրիլմէսի լիւզումը լայըգըտ տիր։ Ասըլլարտան պէրի պու միլլէթ բէք չօգ մանէվի վէ մատտի թէհլիքէլէրէ մաարուզ գալմըշ տըր։ Հէլէ չու սօն 30 սէնէ զարֆընտա տէվրը մէշումը Համիտիտէ կէօրիւլէ կէլէն մէզալիմ վէ մէշագգաթ թարիխիմիզին էտվարը մուխթէլիֆէսինտէ գայտ օլընմըշ վէգայիի միւէսսիֆէլէրէ գըյաս իտէրսէք, վագըա պու սօն մէզալիմ վէ իթթիսաֆաթ Եվրոբանըն հէր ճիհէթինտէ թէսամիւհ իտէն պիր մէտէնիյէթին տէվէրանը հէնկեամընտա զուհուրա կէլտիկինտէն, պիզէ պիր տէրէճէ գիյասէ աղըր պասմըշ վէ բուհըմըզը ազըթմըշ իսէ տէ, թարիխին պու պապտէ պիզէ կէօսթէրտիկի նիճէ ահվալ օլան վագասալարըն միլլէթիմիզին հալը իզմիհլալա տուչար իթմէք մահիյէթինի հաիզ պուլընմամաղընը կէօսթէրիյօր։ Պունըն իչիւն քէմալը իթթիխարըլա տէյէպիլիրիզ քի, միլլէթիմիզին պինլէրճէ սէնէլէրտէն պէրու պագա վէ տէվամը մէզհէպինէ օլան չիտտէթը մէրպուտիյէթիյէ թէմին օլընմըշ տըր։ Էկէր պազը պէտխահլարըն սէզզէլէրինէ գաբըլըպ տա, մէվճուտիյէթը միլլիյէմիզին մահզա քիլիսէտէն խարիճ ահվալէ միւսթէնէտ օլտուղընա գանի օլուրսագ, իշթէ իզմիհլալ պունտան նէշէթ իտէճէկտիր։ Թասատտը զայրը զայիլ նիճէ միլլէթլէրին մահզա պու խիւզտէն պու կիւն նէ խալլէրի նէ տէ ճիսմլէրի գալմըշ տըր։ Զագաթ միլլէթիմիզ կէրէք Թիւրքիատա, կէրէք Ռուսիատա, վէ կէրէք Իրանտա մէվճուտիյէթինի մահզա քիլիսէյէ օլան մէրպութիյէթիյլէ թէէմին իթմիշ տիր. եօգսա պուլունտուղը վասի մուհիթտէ ագսամը ճիւզիյէսինտէն պուլընան միլլէթիմիզին օ պէօյլէ ճիսմլէրաէ գայնայըպ կիթմէսի մուհագգագ իտի։ Ռումանիա վէ սաիր մահալլէր Էրմէնիլէրին մէզհէպ վէ միլլէթճէ օլան հալ մէյտանտա տըր։

1895-1896 Տէրսաատէթ վագաալընտա պինլէրճէ պիկիւնահլար խաքը հէլաքա սէրիլտիքտէն վէ քիւլլիյէթլի Թաշրալը, խանաթ վէ միւֆթէրիյաթա հէտէֆ օլան պիր խայլի Մէթանպօլըլար Թաշրայա վէ չուրայա պուրայա թէպէիտ օլընտըգտան սօնրա, բազար վէ հօրթու կիւնլէրինտէ քիլիսէլէրիմիզի պիր ճէմը զաֆիր տօլտուրագտա իտի. պու հալ քիլիսէ գարուլարընը իհաթա իտէն տէվրը իսթիպտատ բօլիսը վէ խաֆիյէլէրինին պիլէ հայրէթինի միւճիպ օլմուշ վէ՝

—Պու գատար Էրմէնի գըրըլտը, հալա պունլար պիթմէմիշ.—տէտիքլէրինի պու սաթըրլարը եազան մուհարրիր քէմալը իթթիխարըլա իշիթմիշ տիր։

Պազը պէտխահլար տէյօրլար քի, "արթըգ Լուսաւորչին եազասընը պըրագմալը տա, պաշգա պիր քիլիսէ իլէ իթթիֆագ բէյտա իթմէլի քի. բահաթ խոչէլմէկ Նասըլ քի Գըզըլպաշ պուլըան Ասօրիլըլար վաթանտաշլարընա ավէթլէ բահաթնա խաչպաաիլմէլէրի իչին Ռուս օրթօտօքս քիլիսէսինէ տէխալէթ իթմէկի արզու իտիյօր։ Հալ պու քի, պու զէհապ տա բէք եանլըշ տըր։ Զիրա ահվալ կէօսթէրիյօր քի, կէրէք Կիլիկիա ֆէճայիինտէ վէ կէրէքսէ Անատոլու վագաալարընտա նիճէ Էրմէնի Գաթօլիք վէ Էրմէնի Բռօթէսթանլար տա պու միւսիպէթլէրէ տիւչար օլտուլար։

Հալ պու քի, շիմտի ահվալ քեամիլէն տէյիշմիշ տիր։ Զօգտան պէրու ումում Օսմանլըլարը պէրապէր Էրմէնի միլլէթինին արզուլէտիկի մէշրութիյէթ թէէսիս իտիլմիշ։ Գանունը էսասիմիզ պիւթիւն Թիւրքիատա սաքին էֆրատը Օսմանլը նամըյլա եատ իթմէքլէ պէրապէր, քեաֆֆէի անասըր վէ միլէլին հուգուգը միլլիյէլէրինին մուհաֆազալարընը տա թէքէֆֆիւլ իթմիշ տիր։ Պիւթիւն միլլէթլէր էֆրատը վաթանա վէ մէմլէքէթէ վաճիպ օլան խըտմէթի իյֆա իտէճէկլի կիպի, միլլէթճէ օլան վէզայիֆին իյֆասընա տա քեամիլէն մուխթար պըրագըլմագտա տըր։ Պինաէն ալէյհ, զարհլմըզտա վասի պիր սահէի ֆաալիյէթ քիւշատ օլընմըշ վէ պու պապտէքի մանիալար գալտըրըլմըշ տըր։

Օսմանլը սըֆաթըյլա պիւթիւն վէզայիֆ վէ խըտէմաթըմըզը սուրէթը իյֆասընը իյզահ իթմէկէ հաճէթ կէօրմէմ. զիրա պունլար իթիրազ գալտըրմազ մուգատտէս պիր վազիֆէ էտնմիշիզ. Անճագ մէվճուտիյէթը միլլիյէմիզի՞ն թէէմինինէ տաիր շիմտիյէ գատար ճիտտի պիր ֆաալիյէթ կէօսթէրիլմէտիկիմիզի քէմալը թէէսսիւֆլէ իթիրանա մէճպուրըզ։

Պու կիւն Էրմէնի էֆքեարը ումումիյէսի Բաթրիգխանէ իմթիյազաթըյլա, Բաթրիգին իսթիֆասը մէսէլէսիյլէ մէշղուլ տըր։ Վագըա պունլար տա տիւշիւնիլէճէք շէյլէր տիր, լաքին եալընըզ պու պահսլար հազզընտա սարֆը զիհն իթմէքլէ պէրապէր, տիկէր մուհիմ մէսէլէլէրտէն սարֆը նազար իթմէյէլիմ։ Պու կիւն հէր շէյտէն էվվէլ պիզէ մէարիֆ լազըմ տըր։ Պու պապտէ հէնուզ նէ եաբըլմըշ տըր։ Օսմանլը սըֆաթըյլա մէմլէքէթ վէ վաթանա խատիմ նէսիլլէր եէթիշտիրմէք վազիֆէսի ազալմըմըզ օլմաղլա պէրապէր, մէզհէպ վէ միլլէթ նօգթայի նազարընտա տա էֆրատ եէթիշտիրմէք հազզընտա Գանունը էսասի պիզէ պախշ իտիյօր։ Պինաէն ալէյհ քիլիսէլէրիմիզին եանը պաշընտա պուլընան իպթիտայի մէքթէպլէրիմիզի տահա մունթազամ պիր հալէ իֆրաղ իթմէք չարէլէրինի տիւշիւնիւյօ՞րմըյըզ, վէ պու պապտէ նէլէ՞ր եաբըյօրըզ։

Էքմէք գատար մէարիֆտէն մահրում գալան Թաշրալարտա օ գատար մէքթէպլէրիմիզ վար տըր քի, պունլարտան էքսէրիսինին հալը նիսեանտա պուլընտուղլարը աշիքեար տըր։ Վագըա Դպրոցասիրաց վէ Ազգանուէր ճէմիյէթլէրի իլէ Միացեալ Ընկերութիւնըն պու պապտէ կէօսթէրտիքլէրի ֆէտաքեարլըգ սիթայիշին ֆէվգինտէ իսէ տէ, պիզ հէր շէյի օնլարտան պէքլէմէմէլիյիզ, զիրա օնլար իգթիտարլարը տաիրէսինտէ իշ կէօրէպիլիրլէր։ Հէր շէյի օնլարտան պէքլէմէկէ հագգըմըզ եօգ տըր։ Պու կիւն կէրէք Թաշրատա վէ կէրէք պիլ խասսա Տէրսաատէթ սէմթլէրինտէ եօյլէ մէքթէպլէրիմիզ վար տըր քի, պունլարը լայըգը վէճհիլէ պիր նիկեահ աթֆ իթմէյօրըզ։ Պու բէք եանլըշ տըր։ Զօճուգլարըմըզա վէ իւք նէսլլէրիմիզէ լիսանը մատէրզատլարընը վէ մէզհէպլէրինի էօյրէթմէք իչիւն կէրէք միլլէթ վէ կէրէք պիքըր օլընան մէքթէպլէրի խարէ իտէնլէր ճիտտի պիր էհէմմիյէթլէ իշի թաագիպ իթմէյօրլար, վէ սալըը վէճհիլէ պիր թագըմ վահի ուքիւմէթլարըա բռօկրամլարընը տօլտուրըյօրլար։

Պալէատէ պէյան օլունտուղը վէճհիլէ էքմէք գատար տա մէարիֆէ միւհթաճըզ։ Պինաէն ալէյհ էն էվէլ օլան չէյ չօճուգլարըմըզա իւք էվվէլ մէզհէպի վէ միլլի իւլումը թամամէն թամթըրալըմ քի, հայաթ միւպարէզէսինտէ իլմ ու իրֆան քեմալէթինին էլզէմիյէթինի թագտիր իթմէսինլէր վէ իւլումը վէ ֆիւնունուն՝ ալէմը մէտէնիյէթտէ մէտէնի պիր ֆէրտ մագամընտա եաշամագ վէ թէրագգը իչիւն մուհիմմ պիր վասըթա օլտուղընը անլասընլար։

Զօճուգլարըմըզա իւք էվվէլ լիսանը մատէրզատլարընը մէզհէպի էօյրէթտիքտէն սօնրա, օնլարըն մէքթէպիյէ խասսիյէ վէ ալիյէյէ տէվամ արզուլարընը թէէմին իթմէքլէ հէմ միլլէթիմիզին մէնֆաաթը վէ հէմ տէ վաթանըմըզըն թէրագգըյընը թէէմին իթմիշ օլուր, վէ իշթէ օ զաման ճիտտի Էրմէնի էֆրատը վէ այնը վագթտա տա ճիտտի պիր Օսմանլը եէթիշտիրմէք իֆթիխարընը հէպս իտէրիզ։

Ց. ԿԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ԿԻԼԻԿԻԱ ԱՀՎԱԼԻ

ՀԱՃԸՆ, 23 Սէպտ. 1909

Վագա՛ը ախ՛իրէ էնտասընտա իհրագ ու խարապ իտիլէն խանէ ու չիֆթլիքհամը ինշա էթտիրմէք իւզրէ, Ատանատան կէօնտէրիլէն միւզգիմ Պէշիր էֆ. ինշա՛ աթա նէզարէթ ու գըյմէթլէր թագտիր էյլէմէք իչիւն միւթէպէրանտան պիրի իսլամ վէ տիկէրի իսէ խրիստիյան օլմագ իւզրէ իքի զաթ հիւքիւմէթը մահալլիյէտէն թալէպ էյլէմէսի իւզէրինէ, զայմագամլըգտան Ցարութիւն էֆ. Թէրզեան վէ Ահմէտ էֆ. Թային վէ միւթէսարըֆլըգ պունլարը թէրվիճ վէ թաստիգ էյլէտի։ Էֆէնտիի միւմաիլէյհիմա տէրհալ իշէ պէտ իլէ վէրիլէն էվամիրը էքսէ իւզէրինէ Ռումլու վէ Շար նամ խրիստիյան քէօյլէրինի վէ տիկէր քէօյլէրտէն պուլանան խրիսթիյան չիֆթլիքհաթընը թէֆթիշէ չըգտըլար։ Էվվէլա մահրուգ խանէնին մէսահէի սաթհիյէսի էօլչիւլտիքտէն սօնրա իրթիֆաը սուալ օլունըյօր, սանիէն սայքի քեամիլէն չիֆթճի օլմաղլէ նէ գատար արազիյէ մալիք իտուկինի սուալէն սէնէտտէ գաչ կիլէլէք էքէպիլիր օլտուղունը արիգ ու ամիգ թահմին էյլէտիքտէն սօնրա գըյմէթ թագտիր էյլէյօրլար։ Վէրիլէն էմրէ նազարէն հէր քէօյին խանէսի քէնտիսինի իսթիլյապ իտէճէք տէրէճէտէ եաբըլըպ թէսլիմ օլունաճագ իմիշ։ Մանասըթըրըմըզըն օտալարը իչիւն պէշ եիւզ լիրա թագտիր օլընտուու իսէ տէ, զաթէն Հաճըն վէ թէվաբիինէ թախսիս օլունան պին լիրա տըր, պու պին լիրայա իլավէ վէ զամմ իտիլմէսի իչիւն ախիրէն միւրաճաաթ իտիլտի իսէ տէ, էլան ճէվապ չըգմատը, Պէշիր վէ Ահմէտ էֆ. իշլէրի քեամիլէն Թէրզեան էֆ.յէ թէրքլէ Ատանայա կիթտիլէր հէյէթը մէզքիւրէնին սթաթիսթիգինէ նազարէն վուգուաթը ախիրէ էնտասընտա Հաճըն վէ թէվաբիինտէ չու գատար քիլիսէ խանէ վէ սաիրէ իհրագ օլունմըշ տըր։

Շէօյլէ քի՝ Հաճընտա 3 խանէ, Շարտա 75, Ռումլուտա 25, քիլիսէ 1, մէքթէպ 3, Չիֆթլիք 11, տէյիրմէն 3, Պաղչէ քէօշկի 70, Պաղ գուլիպէսի 300, տավար գըշլասը 100, հէքիւն 595։

⁂ Պիր զօլագասը իլէ թապուր քեաթիպլիկինտէն միւթէշէքքիլ ասաքիր եօգլամա մէմուրլարը օնպէշ կիւնտէն պէրու զ..րը միւսլիմլէր իչիւն լազըմ կէլէճէք մուամէլէլէրի իճրա էթմէքլէ մէշղուլ տըրլար։ Կէլէճէք հաֆթա հէր պիր մահալլէնին մուխթար, մուխթասիպինին թէֆէրրուաթըյլա թագտիմ օլունաճագտա, շիմտիլիք իշ խիթամպէզիր օլմատըղընտան, սըրֆ ասաքէր օլարագ իւչ եիւզ քիշի ալընաճագ տէյիւ գանն օլընըյօր, ասքէր գայըտ օլունանլար հէր պիր իւմիմալա գարչու պու՛լունմագ իւզրէ, շիմտիտէն հազըրլըգտա պուլունըյօրլար։

Շու սաթըրլարը եազան տախի սիւքունաքէրիւնէ գայտ վէ չու հալտէ պու կիւնլէրտէն իթթիպարէն ասքէր օլաճագը իֆթիխարլա արզ էյլէր։

⁂ Մէխասսըլըմըզ Տ. Ներսէս վրդ. ավտէթ էյլէմիշ իտի։ Միացեալ ընկ.ըն մէքթէպլէրիմիզէ մո ավէնէթ իտէճէկինէ տայիր վէրտիւ էտէն թէլէկրաֆ մէմլէքէթիմիզի պիր տէրէճէյէ գատար թէսէլլի էյլէմէկէ պաշլատը։

⁂ Էյթամխանէ քիւշատընա մէէմուր Տ. Փառէն Հ. Սարրըյա Գուլզեան էֆ. քէնտի վազիֆէլէրինտէ մէշղուլ վէ մուրախասըմըզլա միւթթէֆիգէն զայրէթ էյլէյօրլար։ Հաճընտա էէթիմ վէ էօքսիւզլէրի եաթըր թէլարիք էյլէտիկինտէն, իքի եիւզտէն ֆազլա զիյատէ պուլունմագտա իսէ տէ միւֆլաճասըլար թէրվիճ օլունարագ իւչ եիւզ ալընմագտա Բաթրիգխանէ իճտիմայինտէ մէսսաճէ օլունմուշ։

Պու բազար կիւնիւ էյթամխանէ իչիւն այնը մախսուս Ս. Աստուածածին քիլիսէսինտէ իճրա գըլընտը։ Առաջնորդ Տ. Ներսէս վէ Տ. Փառէն վարտապետլէրտէն սօնրա Գուլզեան էֆ. քէլամ նազարընտան հէթիմ վէ էօքսիւզ հազզընտա Էրմէնիճէ իրատ էյլէտիկի Նութգ ճիւմլէյի ալգըշլամըշ տըր. պունտան սօնրա պու միւէսսէսէթը խայրիյէ իչիւն եարտըմ վէ էլլիսէ կիպի իհթիյաճաթը գարշըլայընըն պիր գըսմընը թէտարիք էյլէմէկէ էհալիտէն վաատլար ալընմըշ տըր։

⁂ Էնճէպի էյթամխանէ նազըրէսի Միս Շէմպըրթըն արգատաշը օլուպ, խարբէրթին միւտիրի մէսուլը Մըսթըր Պարգըր պիր պուճուգ սէնէ օլան զօնժէսինի Ամէրիգատա իքմալ էթտիքտէն սօնրա կէչէն հաֆթա իւչ մուավին գըզ վէ Միս Շէմպէրթին հէմշիրէսի պէրապէրինտէ օլարագ ավտէթ էյլէտիլէր։ Իքի հիւզտէն զիյատէ օլան էթիմլէրինտէն մաատա եազընլարըյա տահա պաշգաճա գապուլ իտիլէճէկի մէչմուլ տըր։

⁂ Մահը հալին օն եէտինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ աճիզլէրի քէօյլէրտէն ավտէթ իտէր իքէն, սաաթ տօգուզ րատտէլէրինտէ պիր ազ սօնրա կէլէն պիր Հաճընլը Խրիսթիյանը տէօրթ Քիւրտ էշգըյասը կէօզ թէբէ նամ մահալտէ մուհասէրէ իլէ սօյմագ վէ ճէրհ էյլէմէք իւզրէ հուճում էտէրլէր իսէ տէ, տէրհալ արգասընտան կէլմէքտէ օլան Նահիյէ միւտիրիւ վէ Պէլ!տիյէ Թապիպի էֆ.լէր իւզէրլէրինէ հէթիշմէքլէ պու չագիլէր ֆիրարա մուվաֆագ օլուրլար. պէն իսէ հօլ իւզէրինտէ օրման արալարընտա քէնտիլէրինի վէ քէնտիլէր իսէ պէնի կէօրմիւշ իքէն, հիչ պիր թէշէպպիւսաթտա պուլունմամըշլար։ Էշգըեալար տէօրթ կիւնտէն պէրու շիտտէթլէ թաագիպ օլունըյօրլար։

ՍԻՐԱԿ

ԱՆԱՏՕԼՈՒՏԱ ՄԱՏԷՆԼԷՐ

Անատոլու մատէնլէրի հազզընտա Թրապիզոնտան պիր Վիէննա կազէթասընա եազըլան պիր մէգալէտ՛ն շու մուհիմմ գըսըմլարընը իգթիպաս իտէրիզ։

Անատոլունըն Շըմալ սահիլինտէ ասըրլար էվվէլ եաշայան նէսլլէրին մէմլէքէթի՝ մալիք օլտուղը մատէն քիւլչէլէրինտէն տօլայը եինէ ասըրլար էվվէլ Միլէզիա թաճիրլէրինի օրայա ճէլպ իթմիշ իտի։ Օրատա մէյտանա չըգարըլան էյի ճինս տէմիր մատէնի Գալիպ նամըյլա մէշհուր իտի։ Անատոլունըն Գարպ սահիլինտէ Լիտիա գրալը թախթինտէ օ գատար չօգ թօբրագ խազինէլէրի վար իտի քի, պու կիւն սարայը մէսէլ հիւքիւմտէ կէօրմիւշ օլան գրալ Գրէզօսըն պէօյլէ զէնկինլիկի պուլունտան իլէրի կէլմիշ տիր։ Շիմտիքի Նամըլ իլէ Պօղազը օլան պու մահալտէ սաթրաբ Անատոլունըն մատէն տամարլարը զէնկինլիկի պիթմէք թիւքէնմէզ պիլմէյէն պու լաթիֆ մատէն պու կիւն քիւչիւք պիր քէօյ հալինէ կէլէն մէշհուր Սարտ շէհրի թէէսիս օլընմըշ իտի։ Օրատաքի պէյազ նէհր շիմտի օ իսմինի տէյիշտիրէպ Գարասու կիպի մաթէմնկիզ պիր հալ ալմըշ տըր։

Թարիխլէր Անատոլունըն մատէնլէրինտէն բէք զէնկին օլտուղընը թասավվուր իտիյօրլար։ Ատանա հէվալիսինտէ իճրայի հիւքիւմ իթմիշ օլան Չիչէրօ Անատոլու իչիւն «Ռոմա հիւքիւմէթինին էն զէնկին մէնպաը» տէմիշ տիր։

Անատոլուտան չըգարըլան պագըր վէ բիրինճ մատէնլէրի շիմտի պիւթիւն տիւնեատա պուլընան պագըր վէ բիրինճ գարալարըն զուհուրինէ սէպէպ օլմուշ տըր։ Թիւրքիստանտան Բիւյիւք Ասիայա տօղրու կէլէրէք օրայա հաքիմ օլան Թիւրքմէնլէր տախի Անատոլուտա զէնկին մատէն տամարլարը օլտուղընը սէօյլէմիշլէր տիր։ Սինօպըն միւսթագիլ հէնի Խոմայիլ պէյ սահիլտէ պուլընան պագըր մատէնլէրինտէն սէնէվի 200000 ալթուն ալըրըյօր իտի։ Օսմանլը հիւքիւմտարլարընըն իսթիպտատը սէպէպիյլէ Անատոլունըն պիթմէզ թիւքէնմէզ պիլմէյէն սէրվէթ մէնպաալարը պիզիմ նազարըմըզտան խարիճ գալըյօր իտի։ Ապտիւլ Համիտին Նիհայէթ Թախթտան էնտիրիլմէսինտէն վէ մէշրութիյէթին իլանընտան տօլայը, Շարգ խինէ խաթըրըմըզա կէլիյօր։ Զիւնքի պունտան պէօյլէ պուրատա սարֆ իտիլէճէք զայրէթին սէմէրէսի կէօրիւլէճէք տիր։

Պէն հէր նէ գատար Անատոլույը պիր պուճուգ սէնէտէն պէրու տոլաշըյօր իսէմ տէ, ալաճաղըմ մալիւմաթըն պէօյլէ գըսմը Թրապիզոնտա իտինտիմ։ Պու հէվալինին էթրաֆը գըսմէն սըգ օրմանլարըլա մուհաթ օլուպ, թօբրաղը մատէն քիւլչէսի ճիհէթինտէն բէք զէնկին տիր։ Հաթթա օրատաքի մէվգըլարըն Կիւմիւշ խանէ, Կիւմիւշ տաղ, Գըրմըզ մատէն կիպի իսիմլէրինտէն Թրապիզոնտա բէք զիյատէ մատէն տամարլարը օլտուղը անլաշըլըր։

Թրապիզոն վիլայէթի տախիլինտէ սէյահաթ իճրա իտիլէճէք օլուրսա, Գարա Տէրէ, Շէյթան Տէրէսի վէ Գարա Թաշ կիպի լաթիֆ մահալլէրտէ հիչ էլ տէյմէմիշ վէ զէնկին մատէն տամարլարընա մալիք արազիյէ թէսատիւֆ իտիլիր։ Պուրալարտա աչըլան պազը հաֆըրլարտա կիւզէլ քիւլչէլէր կէօզէ չարբմագտա տըր։ Պուրալարտա էն զիյատէ պագըր վէ գուրշուն քիւլչէլէրինէ թէսատիւֆ իտիլմէքտէ տիր։ Պագըր տէֆ «ճէպէլլօգսում» թաշընա տա րասթ կէլինիր։

Էսկի զէմանտա իշլէթիլիրլէրէք սօնրա թէրք օլընան մատէն օճագլարընըն մէնզարէսի խօշ տըր։ Պէօյլէ մէթրուք մահալլէրտէն կէչմէք, մէճհուլ զըթալարը քէշֆէ չըգմագ կիպի տիր։

Պունտան պաշգա չուրատա պուրատա թէրք օլընմըշ օլան ալէթ ու էտէվաթ իլէ իշճիլէրէ մախսուս էսկի քէօբրիւլէրէ րասթ կէլինմէքտէ տիր։ Օճագլարա եագըն մահալլէրտէ ֆըրունլար տախի կէօրիւլմէքտէ տիր։ Իշթէ պազը պու կիպի շէյլէրէ րասթ կէլմէք էճտատըմըզըն սիւլիւք իթտիկի թարիգի թաագիպ էթմէք իչիւն պիր տըզըլ հըսս իտիյօրըզ։

Պազը հէրտէ պիր մաղարա կէօրիւյօրըմ. մուհիթի բէք տար օլտըղընտան, պուրատա պիր իննանըն իլէրի կիտէմէյէճէկի վէ իչինտէ չալըշամայաճաղը զաննընտա պուլընըյօր իտիմ։ Սիւրթիւնէ սիւրթիւնէ վէ պիր թապագտա սու պէնիմ իլէրի կիթմէմէ մանի օլունմայա գատար պու մաղարա իչինտէ 150 մէթրօ իլէրլէյէպիլտիմ։ Պու կիպի հէրլէրտէ հալընըզ էսիրլէրին չալըշտըգլարընա գարար վէրտիմ։ Բիմ պիլիր գուրու էքմէքլէրինի թէէմին իթմէք իչիւն պու գատար վասի պիր իշ մահալլինտէ նէ գատար ատամ վէճտանըզ իշճի պաշըլարըն զանլը տարպէլէրի ալթընտա քէնտիլէրինտէն բէք ուզագ պուլընան էֆ. էլէրինի մ թիւն էթմէք իչիւն չալըշմըշլար տըր։ Հիչ պիր բլան օլմագսըզըն քիւլլիչէ Թօբրագ ալթընտան չըգարըլմըշ տըր։ Պազը հէրտէ գարշըլարընա պիր էնկէլ չըգտըղընտա, օրասընը թէրք իտիյօրլար իմիշ։ Շայէտ պու կիպի մէթրուք հէրլէրտէն իշէ պաշլանսա տահա զիյատէ մէնֆաաթ իւմիտ օլընապիլիր։

Իսլամ, Էրմէնի, Ռում էհալիսի մատէնճիլիկէ բէք զիյատէ մէյլլէրի վար տըր։ Օսմանլը մատէնճիլէրինին պէտէն վէ տուհլազրընտան բէք չօգ չէյլէր իւմիտ օլընապիլիր։

ԽՐԻՍԹԻՅԱՆ ՄԻԼԼԷԹԼԷՐԻՆԻՆ ԹՈՒՐՔԻԱՏԱ ԻՄԹԻՅԱԶԱԹԸ

Մալիւմ օլտըղը իւզրէ շու կիւնլէրտէ խրիսթիյան միլլէթլէրինին իմթիյազաթը մէսէլէսի հիւքիւմէթ իլէ Բաթրիգխանէլէրի մէյանընտա իթմէքտէ օլտուղը կիպի կազէթալարտա տա պիր զէմինը միւզահասա աչըլմըշ տըր։ Պիզ պու պապտէքի ֆիքրիմիզի պէյան իթմիշ օլտուղըմըզ կիպի, մուխթէլիֆ կազէթալարըն միւթալէաթընը տա նագլ իթմիշիզ տիր։ Պու մէսէլէ հազզընտա Նէօլոգոս կազէթասը Թասվիրը Էֆքեարա վէրտիկի ճէվապտա Թարիխէ միւսթէնէտ օլան նէթիճէլէր իւզէրինտէ խաթըրլաթմըշ տիւշմէնլէրինի թավսիյէ էթտիքտէն սօնրա տէյօր քի.

«Պու կիպի մէսէլէլէր հազզընտա պէյանը էֆքեար իտէնլէրին Թիւրք, եա Ռում վէ եա Էրմէնի օլուպ օլմատըգլարընը թէֆրիգ իլէ պահս իթմէսի լազըմ տէյիլ տիր զաննէտէրիզ։ Զիւնքի օ ուսուլ զավալլը վէ եախուտ մէզհէպ իթթիֆագըլա հիչ պիր Օսմանլընըն միւսթէհասս թութմաշմասը լազըմ կէլ'ն իթթիֆաքը Օսմանլըյէ մուխալիֆ տիր։ Իքինճի՝ զավալլը ումումիյէթի հուգուգիյէ վէ ախլագըն վազ իտիլէն մաթպուաթ գանունունըճա Թիւրքիատա նէշր օլընան կազ'թալարըն ճիմլէսի տէ մուհարրիրլէրի հէր քիմ օլուրսա օլսուն, Օսմանլը էսասը վէ մէնաֆիինի հիմայէ իտէր վէ սաիր կազէթալարըն տընը հուգուգ վէ վազիֆէլէրինէ մալիք պուլունըր։ Ասըլ մէսէլէ միւքէմմէլ թէտգիգաթ իլէ Օսմանլը մէնֆաաթընա տահա զիյատէ խըտմէթ իտիլէն վէ ճէհալէթլէրի վէ խսուրէսէնտանէ վէ սաթհի թէտգիգաթ հուզուրընտան մէմլէքէթին մէնաֆիինի թէհլիքէյէ գօյանլարըն քիմլէր օլտուղընտա տըր։ Իհթիմալ քի էվվէլքիլէր չէկիպի վէ սօնրաքիլէր աղա վէ խա էֆէնտիլէր թէմսիլ իտիլէպիլիր։ Ֆագաթ էսասէն մուզայիրը մէշրութիյէթ օլան իշպու թէֆրիգ մէսէլէրին ասըլ վազիյէթինի տէյիշտիրիրմէզ.»

Նէօլոգոս կազէթասը էսասը մէշրութիյէթ վէ միւսավաթ նամընա հուգուգ վէ վէզայիֆը միւթէգաբիլէյի միւտաֆաա իթմէք վազիֆէսի օլտուղընը եազըտըգտան սօնրա, պու հուգուգըն մուհաֆազասընը իսթէմէքլէ նէ զայրը միւսլիմլէրին մէնֆաաթընա մուվաֆըգ վէ նէ տէ միւսավաթ վէ մէշրութիյէթէ մուխալիֆ պիր իտտիատա պուլընտըղը վէ նէ տէ հիւքիւմէթ իչինտէ հիւքիւմէթ թէշքիլի եօլընտա բուհանի պիր հըսս ու արզույա խըտմէթ իթմէտիկինի սէօյլէյօր վէ «անճագ հէնի վէ ճիտտէն մէշրութի օլան տէվլէթլէրին պիր մէզատի ազիմինի միւտաֆաա իտիյօր, հանի ճիւր տէվլէթսէ ճիւր ֆիքիսէլէր, ճիւր տէվլէթսէ, ճիւր միլլէթլէր վէ սէլաճիյէթը սիյասիյէճինէ վէ մէվճուտիյէթ վէ մուխթարիյէթը մէզհէպիյէ վէ միլլիյէճինէ հէֆթիքէրինէ զարուրէթը մուհաֆազասը թալէպինէ պուլընըյօրըզ» վէ իքինճի խուլֆա Էօմէր հազրէթլէրինին Գուտուսը չէֆէ կէլտիկի էսնատէ Ռում միլլէթի բէքէսի բուհանի վէ միլլիսի օլան Բաթրիգ Սօֆրօնիյոս էֆ. իլէ ագտ իթտիկի ահտնամէտէ ռիայամըզ իլէ բաբազլար վէ ռահիպ վէ ռահիպէլէր ճէր քէիսէ պուլունուրլարսա, պիզ մումինլէր վէ կէրէք պիզտէն սօնրա կէլէճէք իտարէ իմէճէք քիմսէ բարաֆընտան մազճարը էմնիյէթ օլմալը տըրլար։ Պունլար պիզիմ ռայամըզ օլմագտա տէվամ իտէճէկ,

անէրի իզան իտեհէ հեր տիւրլիւ եսպապ գալտըրըլմալը տըր տէյիւ պույուրտըղըլը սէօյլէտիքտէն սօնրա, «իշպու ահտնամէ իլէ Ֆաթիհ Սուլթան Մէհմէտ խանըն Բաթրիգ Եէննատիօս էֆ.յէ սեյեֆերեն պերեեւմեէ իմթիյազաթընա մալիք վէ պիզիմէ տօպբլըղըմըզա մագհար օլարագ Բաթրիգլիգ իտեսին խիթապըն մանէսը աչըգ վէ բէք աչըգ տըր, տէյօր։

Նէօղօլօս կաղէԹասը Օսմանը հիւքմտարլարըն՝ խտաբէլէրի ալԹընա կէչէն Խրիսթիյան միլլէԹ վէ վէ մէզհէպլէրինէ վէրտիքլէրի պու միւսաատէլէրի՝ տէնիրլտիկի կիպի պիր մէվգըի միւմԹազ տէյիլ, անձագ օնլարըն Թէրճիհը հալ վէ հէր տիւրլիւ սըգընԹըլարտան մասուն պուլընտըրըլմագ իչիւն վէրիլտիկինի վէ Խրիսթիյան միլլէԹլէրինին հուգուգը ինսանիյէ վէ մէզհէպիյէ վէ միլլիյէսինին մուհաֆազասը քէֆալէԹ ալԹընա ալընտըղընը սէօյլէյօր վէ,

«ԻսլամիյէԹ՝ տին վէ հիւքիւմէԹ Թարզընտա պագը գալտըգձա, հիւքիւմէԹը Օսմանիյէ ուսուլը իտարէսի հէր նէ տիւրլիւ օլուրսա օլսուն, սըֆաԹը Իսլամիյէսինի մուհաֆազա էյլէտիքճէ, Բատիշահըն չախսընտա հիւքիւմէԹը սիյասիյէ վէ տինիյէ պիրլէշմիշ օլտըգձա, Շէրիյէ միւԹէնէտ օլմայան հիչ պիր գանուն վէ նիզամըն վազը ձաիզ կէօրիւլմէտիքճէ, իտարէի հիւքիւմէԹ տինէն սիյասի օլտըգձա վէ Խօյլէ օլմագ իյձապ իԹտիքճէ, վէյհաալը Իսլամիյէթ վէ Խրիսթիյանլըգ վէ մէտէնիյէԹը Իսլամիյէ վէ մէտէնիյէԹը Խրիսթիյանիյէ մէվձուտ պուլընտըգձա, Թէէտտիւտը մէզքիւրէնին օրմամասը գապիլ տէյիլ տիր» տէյօր։

Աքսի Թագտիրտէ զայըը միւսլիմ միլլէԹլէրին հուգուգը բայմալ վէ մէշրուԹիյէԹին Խասը պուլընան միւսաւաԹ իխլալ վէ Իսլամիյէթին էն մուգատտէս պիր մէպտէսի իպթալ իտիլմիշ օլուր։

*** Միածան կաղէԹասը սօն նիւսխէսինտէ պու մէսէլէտէն ուզուն ուզատըյէ պահս իլէ Գանունը Էսասինին պու պապտաքի ահքեամընը գահալի հուգուգիյէ իմԹինաւէն Թէֆսիր իլէ տէյօր քի,

«Գատիմ պէրաԹլարըն միւնտէրէճաԹընտան սարֆը նազարլա, 1839 սէնէսինտէքի ԽաԹԹը Հիւմայունը նազարը Թէտգիգտէն կէչիրտիկիմիզտէ րուէսաի րուհանիյէնին սէլահիյէԹինտէն պահս իտիլտիկի սըրատա տայմա իմԹիյազաթը Մէզհէպիյէ սէօզլէրի սարֆ վէ պու իմԹիյազաթ մուձիպինձէ գանունլար Թանզիմ օլունմասընը էմր իտիյօր, պէօյլէճէ Թէտրիճէն Ազգ. Սահմանադրութիւն, Թէնսիգաթը իտարէի միլլիյէ գանունը, պէտէլը ասկէրի Թահսիլի վէ սաիրէ գանունլար նէշր օլընտըլար քի. պունլարա քէնտի ճէմաաթլարընըն մէսէլէլէրինի արզ վէ օնլարըն մէնաֆիինին միւտաֆէասը իչիւն րուէսաի րուհանիյէյէ սէլահիյէթպախշ օլընմըշ տըր ճէմաաթլարա այրը պիր չօգ մասոմէյէի հայաԹիյէ վար տըր քի, պու ճէմաաԹլարա Օսմանլը հիւքիւմէԹի միւվաճհէսինտէ, խրիսԹիան ճէմաաԹլար (գօմիւնօԹէ) սըֆաԹըյլա մէվձուտ տըրլար։ Խրիսթիան ճէմաաթ սըֆաԹըյլա տօղրուտան վէ եա տօլայըտան իւԹիյաթը պուլընան պիր ճէմաաԹ իչիւն կէօրիւլէն պիր մուամէլէ հագգընտա րէիսը րուհանի՝ մէվզու գավանինին մուձիպինճէ հիւքիւմէԹ նէզտինտէ միւրաճաաԹտա պուլընմագ հագգընը հաիզ օլտու։

«Պու հալ զանն օլընտըղը կիպի իմԹիյազտան նէԹիճէսի օլմայըպ, իլլա տէվըը մէշրուԹիյէԹէ կիրմիշ օլան պիր հիւքիւմէԹին գապուլ իԹմիշ օլտուղը ուսուլէն նէԹիճէսի տիր։ Գանունը Էսասի տիյօր քի պու իմԹիյազաԹ ՔԻՄԱՔԵԱՆ մուհաֆազա օլընաճագ տըր։ Պինաէն ալէյհ պունլարըն տէվրը իտԹիյատտա իլէրի կէլմիշ տէյու պիր զանն ու զէհապ իլէրի սիւրիւլէմէզ։ Պիզ Էրմէնիլէր Օսմանլը մէշրուԹիյէԹինտէն՝ էվվէլ տէ հիւրրիյէԹը մէզհէպիյէմիզի Թէէմին իԹմիշ իտիք։ Վէ պունը նասըլ վէ նէ սուրէԹլէ Թէէմին իԹմիշ իսէք ե ինէ օ սուրէԹլէ եանի Գանունը Էսասինին գուլլանտըղը ՔԷՄԱՔԵԱՆ լաֆզը սուրէԹինտէ պունա մալիք օլմագ իսԹէրիզ։»

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱՍԸ

Bourse de Paris

18 Հոկտ. 909

Ֆրանսըզ րանթը	Ֆր.	97.—
Իւնիֆիէ	»	94.—
Րում. շըմէնտըֆէրի	»	199.—
Օսմ. Պանգասը	»	739.—
Պալիս Գարաայտըն	»	453.—

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՏԱՆԱ ԳԸԹԱԼԼԱՐԸ Վ.Է ՄԷՍՈՒԼԻՅԷԹԼԷՐ

«Թան» կազեթասընըն նոկs. 14 նիւսխեսինտեն:

Սեպտ.ին 29ընձը կիւնիւ Էրմէնի մէսէլէսինէ տաիր Թանըն եազմըշ օլտուղը մէգալէ՝ պազը Էրմէնի ըէձալը Թարաֆընտան պիզէ միւԹէատտիտ մէքԹուպլար իրսալինի մուճիպ օլմըշ տըր։ Պունլար Թիւրք մէսէլէլէրի խուսուսունտա պիզիմ էօյմէտէն պէրու կէօստէրտիկիմիզ պիթարաֆըղը Թագտիր էյլէմէքլէ պէրապէր խայրէտլէրիմիզին տօղրու օլմատըղընը Թէէմին իտիյօրլար։ Աձապա պու Թասհիհլէր հանկը նօգթատա տըր։

Տօղրուսը պու Թասհիհլէր պիրպիրինէ պէնզէմէյօր։ Էրմէնիձէ Ատանա րիսալէսինին միւտիրի վէ Բաթրիգտէքի Էրմէնի ԻԹԹիհատ ձէմիյէԹինին քեաԹիպի Մ. Արշակ Զօպանեան քէնտի վաԹանտաշլարընըն Ատանա հատիսէսինտէ հիչպիր մէսուլիյէԹի օլմատըղընը սէօյլէյէրէք չու սաԹըրլարը եազըյօր։

«Էրմէնիլէր Միւսլիմանլար Թարաֆընտան հիւճումա օղրատըլտըգլարընտան միւտաֆէա իլէ մուգապէլէ իԹտիլէր... աալը գապահաԹըը օլան վալի իլէ ասքէրի գօմանտանը բէք էհէմմիյէԹսիզ ճէզալարա օղրատըլար։ Էն մուհիմ նօգԹա պու հալէ գարշը տա Բաթրիգիմիզին բրօԹէսթօ էԹմէքլէ կ՛րէք պիր ձէօմաաԹ րէիսինէ վէ կէր՛ք էյի պիր Օսմանլը յա ԹէրէԹԹիւպ իտէն վազիֆէյի իյֆա իԹմիշ օլմասը տըր... հիւքիւմէԹ միւսԹէֆի օլան Բաթրիգիմիզէ բէք զարիֆ պիր ձէվապ վէրտի։ ՀիւքիւմէԹ Ատանատա իյձապաթը ատլիյէնին Թէմամէն իֆազ իտիլտիկինի. միւճրիմլէրին իսէ լայըգը վէճհլէ ճէզալանտըրըլտըղընը պէյան վէ նիհայէԹ Բաթրիգին իսԹիֆասընը կէրի ալարագ, ճէօմաաԹըն ուլուլը րուհանիյէսիյլէ մէշղուլ օլմասը լիւզումընը տէրմիյան էյլէյօր։

Պու ճէվապ չիւպհէսիզ տահա մուհիմմ պիր մէսէլէ աչըյօր...։

Պու սօն սէօզտէն Բաթրիգին սէլահիյէԹի մէսէլէսի մէյտանա չըգըյօր քի, պունտան էվվէլ զիքը էյլէտիկիմիզ վէճհլէ էօյլէ պիր իսԹիլաֆ հիւքիւմէԹ իլէ Բում Բաթրիգի արասընտա զուհուր իԹմիշ տիր։

Տիկէր Թարաֆտան Դաշնակցութիւն ֆըրգասընըն միւրէվվիճը էֆքեարը օլան Դրօշակ կաղէԹասընըն հէյէԹը Թահրիրիյէսի պիզէ եազըյօր քի,

«Պիլ վազը իքի միլլէԹ արասընտա զըտտիյէԹ վէ էձնէպիյէԹսիզլիք վար տըր. Լաքին Էրմէնիլէրին քէնտի գօմշուլարընը գաԹլ ու Թէլէֆ իԹմէկի Թասավվուր իԹմէտիքլէրինի զիքրէ հաձէթ վա՞ր մը։ Պինէքրձէ Իսլամլարըն միւտհիշ հիւձումընա գարշը Էրմէնիլէրին քէնտիլէրինի միւտաֆէայա գարար վէրմիշ օլմալարը վէ միւԹէգապիլ հիւճումլարտա ինԹիգամ Փիքրի իլէ պազը ղատտարլըգ իԹմիշ պուլընմալարը աճապա Թէաձձիւպի մուճիպ օլա պիլի՞ր մի։»

Լաքին Դրօշակըն նօգԹաի նազարընա կէօրէ, պու մէսէլէտէ էն մուհիմ ձիհէԹ Ատանա վուգուաԹընա տաիր իճրա իտիլէն Թահգիգաթ նէԹիճէսինտէ հիւքիւմէԹ Թարաֆընտան վիլայէԹ մէմուրլարընա իսԹաէն կէօնտէրիլէն Թահրիրաթը ուսումիյէ տիր։ Պու Թահրիրաթտա տէնիլմիշտիր քի, «Մահալլի մէմուրլարը իքի միլլէԹ արասընտա մէվձուտ եանլըշ անլայըշլարըն սէպէպինի տէրհալ քէշֆէ, իքի ունսուրը էէքտիկէրինէ եագլաշտըրմագա վէ արալարընտաքի միւԹէգապիլ էմնիյէԹսիզլիքլէրինի տէֆ իլէ իԹիլաֆ Թէէսիսինէ խըտմէԹ իԹմէկէ մէձպուր իտի։ Հալ պու քի, էն պէօյլէ միւլքիյէ մէմուրլարը, պիլ աքիս չալըշըպ Թէէսիւֆ պիր կէվշէքլիք վէ զաֆիլլիք կէօսԹէրէրէք սուքիւԹ իԹմիշ օլտըգլարընտան, հէմ էմնիյէԹսիզլիք վէ եանլըշ անլայըշլար արԹտը, հէմ տէ էհալինին ավամմ սընըֆընըն ձիւրաթը գաթ գաթ արԹտը։ Ֆէլաքէթ վէգայիֆը վաթանբէրվէրանէտէ կէօսԹէրիլէն գուսուրտան վէ մէմուրլարըն քէնտի վազիֆէլէրինի Թէմամէն իձրա իԹմէմէլէրինտէն հասըլ օլտու։

Խուլասա, Էրմէնիլէր քեաֆի տէրէճէտէ հիմայէ իտիլմէմիշ օլտըգլարընտան շիքեայէԹ իտիյօրլար։ Էրմէնիլէր տէվըը Համիտտէ չէքմիշ օլտըգլարը ըզտըրապլարտան սօնրա նէ գատար հիմայէ իտիլսէլէր, եինէ ազ տըր։ Իշթէ պիզ պունը պիլտիկիմիզ իչիւն պէյան իտէրիզ քի, սեպտ. 29ընձը կիւնիւ նէշր իԹտիկիմիզ մէգալէ միւԹէզաալիլէն վազը օլան գուսուրլար հագգընտա պիր մուհաքէմէյի միւԹէզամմըն տէյիլ իտի։

Թօլսթօյըն էսէրլէրինտէն պիրինտէ զիքը օլընան էշխաստան պիրի «պիզ էվլիյա տէյիլիզ» տէյօր։ Շու հալտէ պիզ տէ իշի ասլա մուհաքէմէ իԹմէյօրըզ, պիզ անձագ տէվամ իտէն եանլըշ անլայըշըն մէնչէյը իյզահ իԹմէկէ չալըշմըշ իտիք։ Պալէտէ եազըլան մէքթուպլար պու եանլըշ անլայըշլարըն վէխամէԹ վէ մազարրաԹընը կէօսԹէրիյօր։ ԻԹԹիհատ վէ Թէրագգը ձէմիյէԹինտէ մուհիմ պիր մէվգըա մալիք օլան, հիւքիւմէԹը Օսմանիյէնին մէսլէքինի միւտաֆէա իտէն Թիւրք ըէձալընտան պիր զաԹ, պիզէ տահա կէչէնլէրտէ չու մէքԹուպը կէօնտէրմիշ իտի։

«Պուրատա Էրմէնի մէհաֆիլինտէ չու սուրէԹլէ իճրաի մուհաքէմէ իտիլիյօր. Իքի չըգգտան պիրի վազը տըր։ Գապահաթ եա Էրմէնիլէրտէ տիր, չու Թագտիրտէ եալընըզ անլէրի պրագմագ լազըմ կէլիր, եախօտ հիւճում իտէնլէր իլէ ճանիլէր Միւսլիմանլար տըր։ Պու Թագտիրտէ Էրմէնիլէր միւտաֆէայի նէֆսէ Թէշէպպիւս իԹմիշ օլտուգլարընտան Թաագիպ օլընմամալը տըրլար։

Վագըա պու պիր մանԹըգ իսէ տէ, պու մանԹըգ միւնազաալը մուճիպ տիր։ Մէսէլէ զանն օլընտըղը տէրէճէտէ սատէ տէյիլ տիր։ Էվվէլ էմրտէ նէ հիւճում իտէնլէր վէ նէ տէ միւտաֆէա էյլէյէնլէր եօգ տըր։ Հագիգաթը հալտէ հիւքիւմէԹին զաֆիլլիկի նէԹիճէսինտէ քէսպը չիտտէԹ իԹմիշ միւտհիշ պիր եանլըշ անլայըշտան, միւտհիշ պիր կէրկինլիքտէն պաշգա պիր չէյ կէօրիւլմէյօր։ Էկէր էյլէնմէկէ գալգըշմայաճաղըմըզը պիլսէմ, Շարգ էֆքեարընտա պուլընտըղըմ իչիւն տէյէճէկիմ քի գսmեr պէօյլէ իմիշ։»

Իշթէ կէօրիւլիյօր քի հէր իքի Թարաֆտան միւտաֆէալար տէրմէյան օլընըյօր, լաքին հիչ պիր Թարաֆ տէլիլլէր զիքը իԹմէք իսԹէմէյօր։ Պիզ իսէ ուզագտա պուլընան սէյիրճիլէրտէն օլտըղըմըզ իչիւն հէր իքի Թարաֆ իտտիալարընտա հալը հագլըգտա օլմագտա պիլէ հիչ օլմազ իսէ իքի Թարաֆ իտտիալարընա հալը հագըրտա օլմազսա պիլէ հիչ օլմազ իսէ իսԹիգպալտա եաքլաշըպ իԹիլաֆ իտէպիլմէք իւզրէ միւնասիպ պիր չէքլ վէրմէլի. չիւպհէ իԹմէյէլիմ։ Ատանա վուգուաԹընտա Իսլամ ունսուրընըն մէսուլիյէԹի տահա զիյատէ տիր, պու խուսուստա էմնիյէԹ հասըլ իԹմէք իչիւն չահատէԹլէրէ լիւզում եօգ տըր։ Զիրա Թարիխ քեաֆի տիր։ Անձագ Էրմէնիլէր պիզէ միւսաատէ իԹսինլէր տէ քէնտիլէրինէ գարշը պիր իխԹարտա պուլընալըմ։ Աւըլլարը մազիտէ պուլընան մէսուլիյէԹլէրի ժէօն Թիւրք Փըրգասընա իւքլէԹմէք քէնտիլէրինին (Էրմէնիլէրին) մէնֆաաԹընա մուվաֆըգ տէյիլ տիր։

Էրմէնիստանտան մուխապիրիմիզտէն պիրի եազըյօր քի. «սիզ կէնճ Թիւրքլէրի մէլէք եէրինէ գօյըյօրսընըզ» խայր. համթա պիզ պազըն օնլարը կիւճէնտիրէճէք տէրէճէտէ ինզէԹլէնտիրտիք. Տէրաատէթի իտարէ իտէնլէր մէլէք տէյիլ. սէհվ ու խաթայա ուղրայապիլէն, միւշքիլաթ իլէ կէօրիֆԹար օլան ինսանլար տըր։

Պիզ կէնճ Թիւրքլէրին հիւսնը նիյէԹինէ սամիմիյէԹլէ ինանըյօրըզ։ Լաքին օնլարըն իգԹիտարը հազըրլարը հուտուտընը քէ՞մ կէօրմէյօր։ Օնլարըն էսասէն մըլլի վէ Թարիխի էնանէլէրինէ Թապի վէ էքսէր հալտէ էֆքեարը չախսիյէլէրինտէն տահա գուվվէԹլի պիր հարաքէԹին րուէսասը օլտուղընը, նիմ Թէտպիրլէր իԹԹիխազ իԹմէկէ մէճպուր օլտուգլարընը քիմ պիլմէյօր։ Պու Թէտպիրլէրի իսէ Էրմէնիլէր քէնտիլէրինճէ հագգարըղըգ օլարագ Թէլագգը իտիյօրլար։

Էրմէնիլէր 1908 սէնէսի յուլիս ինգըլապընը խօշ պիր էմնիյէԹ իլէ Թէլագգը իԹմիշլէր տիր։ Հալ պու քի պիր ազ Թուրֆանտա օլան պու էմնիյէԹ քէնտիլէրի իչիւն պազը մէյուսիյէԹլէրի մուճիպ օլմուշ տըր։ Լաքին պու հալլէրիմիզ գապիլը իճԹինապ տէյիլ մի իտի։ Պիզ տէ քէնտիլէրի կիպի միւճրիմլէրին տահա զիյատէ չիտտէԹլէ Թէճզիյէ իտիլմէսի լիւզումընը Թաստիգ իտէրիզ։ Անձագ կէնճ Թիւրքլէր հէր չէյի պիր տէֆատա եաբամազլար։ Օնլար վագԹըյլա վէ պիր միւտտէԹ քէնտիլէրինէ էմնիյէԹ կէօսԹէրիլմէսինէ միւհԹաճ տըրլար։ Էրմէնի մէսէլէսի Եէնի Թիւրքիա Թարաֆընտան հալլի վաճիպ օլան միւլլի վէ մէզհէպի պիր մուատէլէի վասիանըն ունսուրլարընտան պիրինի Թէշքիլ իտիյօր իսէ տէ, պունըն սուրէԹը հալլ վէ Թէսվիյէսի անձագ միւսաատէյէ վէ պիրիպիրինէ գարշը օլան սապրա վապէսթէ տիր։ Իքի Թարաֆ՝ տահա էյի պիր իսԹիգպալ իչիւն հալը հազըրըն աճըլըգլարը նա տայանմալը տըրլար։

ԱՏԱՆԱ ԱՀՎԱԼԻ

Ատանատան իշար օլընտըղընա կէօրէ Էհալի բէյտերբէյ հիճրէթ իԹմէքտէ իմիշ։ Շու հարաքէԹ մէն իԹմէկէ չալըշըլըօր վէ Թէէմինաթ վէրիլիյօր իսէ տէ, պազը քէսան կէօյա հաշըլնտա եինէ իսլամլար Թարաֆընտան Էրմէնիլէր իսգերինէ հիւճում վուգու պուլաճաղընա տաիր գօրգուլաճագ շայիալար չըգարըլմագտա տըրլար։ Պու շայիալարը գուվվէԹլի սուրէԹտէ Թէգզիպ վէ էհալինին՝ ֆիքրինի Թէսքին իԹմէք իչին ԲաԹրիգխանէ Թարաֆընտան Ատանատա պուլընմասը վէ եախօտ ղայրէԹի վէ իսԹիգամէԹի օլան պիր Առաջնորդըն Ատանայա իզամը իյձապ իտէր։ Էհալի պու շայիալար Խօնիւնտէ Փէվգելատէ մէյուսիյէԹտէ պուլընըյօր։ Կիլիկիա ԿաԹողիկոսընըն իսԹիֆասը շայիասը տա պունա ինզիմամ իԹտիքտէ, էհալի տահա զիյատէ էէէս ու քէտէրէ տիւչար օլաճագ տըր։ Լագգըյէ Թարաֆլարընտա տախի պիր Թագըմ Լատին բահիպլէրի էհալիյի Թէպտիլի մէզհէպէ Թէշվիգ իԹմէքտէ իմիշլէր։ Պունլարըն էօնիւնի ալմագ իչիւն հէր հալտէ մէմուրլար կէօնտէրիլմէսի իյձապ իտէր քի՝ կէրէք էսասըլ շայիալարը Թէքզիպ իԹսին վէ կէրէք էհալիյէ պու հիճրէԹ իԹմէնին մազարրաԹլարընը իյզահ իԹսին։

ՎԱՆՏԱՆ Առաջնորդ վէքիլի Տ. Մեսրոպ քհն. Ճանիկեան Բաթրիգխանէյէ աթիտէքի Թէլէկրաֆը քէշիտէ իտիյօր։ «Ատէլճէվազտան վիրուտ էտէն պիր Թէլէկրաֆ Հասան Թիմուր բաշանըն Թէշվիգի իլէ, Ատէլճէվազըն Թիմուր քէօյինտէ 3 Թիւրքին սօյուլտըղը վէ ալԹը Էրմէնինին տէ միւտհիշ սուրէԹտէ գաԹլ իտիլտիյինի պիլտիրիյօր։ ԳաԹլ օլունանլարտան իքիսի 12 եաշընտա չօձուգլար տըր։ Ճէսէտլէ Վանա նագլ օլունմըշլար տըր։ Վալի Թահգիգաթա վէ Թէտգիգաթա միւպաշէրէթ էյլէմիշ տիր։ ՆէԹիճէսինի պիլտիրիրիզ։»

ՏԷՐՍԱՃԱՏԷՏԷ պիր գաչ պին իմզա իլէ պիր մահզէր Թէրթիպ օլունըպ կէլէճէք ճումաա կիւնիւ Ազգ. Ժողովա Թագտիմ օլունաճագ տըր։ Իշպու մահզէր իլէ ԲաԹրիգ Դուրեան Ս.ըն հիւքիւմէԹ նէզտինտէ վուգու պուլան միւրաճաաԹլարը Թէքրար իտիլմէսի գիրա ԲաԹրիգին միւրաճաաԹը սըրֆ քէնտի չախսընա աիտ պիր մէսէլէտէն իլէրի կէլմիշ օլմայըպ, միլլէԹէ այիտ պիր մէսէլէտէն նէշէԹ իԹտիկինի պիլտիրիյօր։

ԱՂԹԱՄԱՐ վանքընտան վուգու պուլան սըրգաթտան տօլայը իճրաի Թահգիգաթա մէմուր օլան գօմիսիօն, տէւն Թէքրար Թահգիգաթընը իլէրի կէօԹիւրմիշ վէ պազը էվրագը կէօզտէն կէչիրմիշ տիր։ Գօմիսիօն վազիֆէսինի իքմալ իԹմիշ օլուպ, կէլէճէք ճումաա կիւնքիւ Ընդհանուր Ժողովա Թագտիմ իտէճէք տիր։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ Տեղապահը Տ. Դանիէլ Վ. իլէ վէքիլ Տ. Եղիշէ Վ. վէ Կիլիկիա ԿաԹողիկոսը Թարաֆընտան Տէրսաատէթէ կէլէն վէքիլի Ղեւոնդ Վ. վէ քեաթիպ Գիւտ Վ. տիւն միւսԹէֆի ԲաԹրիգ Դուրեան Ս.ը զիյարէԹլէ միւլագաԹ իԹմիշլէր տիր։

ԻԶՄԻՐ Էրմէնի քիլիսէսինտէ կէչէն բազար կիւնիւ մահալլի գօնսօլօսը Մ. Տալըմանեանըն իսԹիրահաԹը րուհու իչիւն պիր այինը րուհանի իճրա իտիլմիշ տիր։

Իշպու այինտէ մահալլի գօնսօլօսը իլէ, միւԹէվէֆֆանըն զէվճէսի վէ Իզմիրտէ մուգիմ ֆրանսըզ Թէպաասը միւԹէպէրանը հազըր պուլունմըշլար տըր։ ՄիւԹէվէֆֆանըն էհլիյէԹինի, իգԹիտարընը Թագտիրէն Իզմիր առաջնորդ վէքիլի Տ. Յովհաննէս քահն.ըն վիս գօնսօլօսա պիր Թազիյէթնամէ եազմըշ վէ մումաիլէյհ տախի միւնասիպ սուրէԹտէ ճէվապ վէրմիշ տիր։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ ազասընտան Միհրան էֆ. Շիրինեան իսԹիֆասընը վէրմիշ տիր։

ԵԶՆԿԱՅԻՆՏԷՆ 600 րուպլի ԲաԹրիգխանէյէ կէօնտէրիլմիշ տիր։ Պու մէպլաղըն 500 րուպլիսի Ատանա վէ 100 րուպլիսի տէ խասթախանէ իչիւն տիր։

ԱՏԱՆԱՏԱՆ մահպուսլարըն սալը վէրիլմէսի իչիւն ԲաԹրիգխանէյէ պիր Թէլէկրաֆ վիրուտ իԹմիշ տիր։ Իշպու Թէլէկրաֆ Խասն ժողովըն սօն իճԹիմաընտա մէվզուը պահս օլուպ, Տախլիյէ նէզարէԹինէ միւրաճաաԹ օլընմըշ վէ նէզարէԹը միւշարիլէյհատան իշպու Թէլէկրաֆըն նազարը տիգգաԹա ալընմասը վաատ օլընմըշ տըր։

Ս. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸՆ Թագաւոր միւնասիպէԹիյլէ Էջմիածին սանտըղընտան 7000 րուպլի սարֆ օլընըպ, զիյարէԹճիլէրտէն 3000 րուպլի ալընմըշ վէ միւԹէպագի 4000 րուպլի տէ մանասԹըր սանտըղընտան Թէսվիյէ իտիլմիշ տիր։

Ս. ԿաԹողիկոսըն րէսմի Թագտիսինտէ հազըր պուլունան Դաւիթ Աան Իւշպալեան պիր քիւԹիւպխանէ ինշասընը տէրէօհտէ իԹմիշ տիր քի, պու մագսատլէ 60 պին րուպլի սարֆ օլընաճագ տըր։ Եինէ հազըրուն միյանընտա պուլընան տիկէր Ադամեան Ս. ԿաԹողիկոս Թարաֆընտան գապուլ օլընըպ քէնտիսի տէ րէսիմլէր իչիւն պիր մահալը մախսուս ինշասընա արզու պէյան էյլէմիշ տիր քի՝ պուրատա քիւԹէսէլէրիմիզին էսկի րէսիմլէրի իլէ Էրմէնի րէսսամըն չըղըրտըգլարը րէսիմլէր վազ օլընաճագ տըր։ Պու րէսիմլէր տահրէսի իչիւն 10-15 պին րուպլի մասրաֆ վուգու պուլաճագ տըր։ Ս. ԿաԹողիկոսըն նէշր իտէճէկի իւք կօնդակ իչիւն Թիֆլիզտէն մասրաֆ պիր րէսսամ տավէԹ օլընմըշ տըր։ Մէզքիւր կօնդակ Բեգերսպուրկտա Թապ օլունաճագ օլուպ, պիր այտան նէշր օլընապիլէճէք տիր։

ԱՆԹԱՔԻԱ իլէ Քէսապ վէ Պիլան գազասընա միւլհագ պազը քէօյլէրտէ գարըշըգլըգ էսնասընտա խանէլէրի խարապ վէ էշեալարը եաղմա իտիլէն քէսանըն տիւչար օլտըգլարը զարար վէ խասարաԹըն պաշգա պիր սուրէԹլէ Թէսվիյէ իտիլէճէկինտէն, զիքը օլընան զարար վէ խասարըն պալիղ օլտըղը միգտարըն քէօյ էհալիսինտէն վէրկիլէրի նիսպէԹինտէ Թագսիմէն ալընմասը միւնասիպ օլամայաճաղը մագամը այիտինտէն տաիրէի այիտէսինէ ձէվապէ՝ իշար օլընմըշ տըր։

ՏԻՅԱՐՊԷՔԻՐ ԲՏԷՆ Գատատ. Քաղ. վէ կրօն. ժողով ազալարընըն իմզասըյլէ ԲաԹրիգխանէյէ վիրուտ իտէն պիր մէքԹուպտա, մահալը մէզքիւրտէ Տեղապահ սըֆաԹըյլա պուլընմըշ օլան Տ. Գէորգ վրդ. Իբրանոսեան 13 այլըգ մէմուրիյէԹի, էհալիյէ հէր վէճհլէ մէմնուն իտէճէք պիր տէրէճէտէ օլուպ, միւմաիլէյհ հիսն ը խըտմէԹի իլէ եալընըզ Էրմէնիլէրին տէյիլ, իսլամ էհալիլէրին վէ տիկէր րուհանի րէիսլէրին տախի Թէվճձիհինի գազանտըղը վէ պու քէրրէ Ամասիա առաջնորդլըղընա ինԹիխապըյլա միւֆարէգաԹը միւնասէպէթիյլէ, ԲաԹրիգխանէնին միւմաիլէյհի Թալթիֆ վէ Թագտիր էյլէմէսի Թալէպ վէ Թէմէննի օլընըյօր։

ՄԻԼԼԷԹ ՄԷՃԼԻՍԻ Ի ՏԱՎԷԹՆԱՄԷՍԻ

Ազգային ժողովն իր ԼԱ. նիստը պիտի գումարէ յառաջիկայ Ուրբաթ, 9 Հոկտեմբեր, ժամը 7 ին, Ղալաթիոյ Խորհրդարանը։ Կը խնդրուի որ հաճիք անպատճառ ներկայ գտնուիլ որոշեալ ժամուն։

Նիստը բացարձակապէս ԴՌՆՓԱԿ է եւ ոչ-երեսփոխաններն չպիտի ընդունուին ժողովարահին ներս։

Ի Նամ յարգանօք
Ազգային Ժողովոյ Ատենապետ
ՄԻՆԱՍ ՉԷՐԱԶ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1.— Տեղեկագիր Ատենապետայ Դիւանին Պատրիարքական հրաժարականի մասին։
2.— Նիստացայ կեդր. Սնտուկի՝ յարակից տեղեկագրերով։
3.— Տեղեկագիր Երօ սաղէմի Հաշուոց Քննիչ Խորհրդարանական Յանձնաժողովոյ (Շարունակութիւն վիճաբանութեան)։
4.— Տեղեկագիր Ատենապետայ Դիւանին՝ Թրքահայոց բաղձանքները Ս. Հայրապետին ներկայացնող գրի մասին։
5.— Տեղեկագիր նոյն Դիւանին, Օսմ. Խորհրդարանին մատուցանելի Ցիշատակագրի մասին։
6.— Ազգ. Կեդր. Վարժարանի խնդիր։

Ատենադպիր
ՀՐԱՆՏ ԱՍԱՏՈՒՐ

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ ԳՕՆՍԷՐԻ

Կէլէճէք բազար կիւնիւ Պէյ ողլունտա Թէրէ պաշը Թէաթրօսընտա, Ս. Փրկիչ խասթախանէսի մէնֆաաԹընա պիր գօնսէր վէրիլէճէք տիր։ Մէզքիւր գօնսէր Գ. Նորատունկեան էֆ.նին Թահ՛Թը հիմայէսինտէ պուլունըպ, ԹէրԹիպաթ հէյէթի ազասը հէր վէճհլէ մէզքիւր Թէշէպպիւսի պաշա չըգարմագ իչիւն ղայրէԹ իԹմիշլէր տիր։

Մասաի ճիհէԹտէն մաատա, գօնսէրին հէր վէճհլէ միւքէմմէլ օլմասը իչիւն սէնաաի նօգթաի նազարըյլա տախի ԹէրԹիպաթ վուգու պուլմուշ վէ էն մէշհուր մուսիգիշինասլարտան մատամ Գարիս, Գօնթէս Տըմօիզ, Ձէքի պէյ, Ճէմիլ պէյ, վէ Ա. Ֆընտըգլեան էֆ. իշԹիրաք իտէճէքլէր տիր։ Պիր օրքէսԹրօ տախի Թէրէննիւմաթ իտէճէք տիր։

Մալիւմ օլտուղը վէճհլէ, տէվըը սապըգտա պիլէ խասթախանէ իչիւն իյանէլէր պիլիխսապ տահա զիյատէ օլտուղը հալտէ, սէնէտէ պիր տէֆա վէրիլէճէք պու գօնսէր խասթախանէնին էն պէօյիւք իյրատընը գազանմագտա իտի։

Իմտի էքմէք պէտէլի օլարագ վէրիլէն մէպլաղ նըսֆընա էնմիշ օլտուղը հալտէ ինթիյաճաԹ այնը տէրէճէտէ պուլունըյօր, քի հէյէԹի իտարէի ատէմի չաշըրԹարը հալտէ կէԹիրմիշ տիր։ Իմտի պու հալէ գարշը նէ Թէտպիր տուշիւնմէք իյճապ իտէր։ Խասթախանէ գաբանմագ վէ կէլէն պիվայէկեանա վէ հէԹիմլէրէ ձէվապը րէտտ վէրիլէմէզ, պունըն իչիւն պաշլըճա իրատ օլունաճագ Թէտպիր եինէ էհալինին համիյէԹինէ, սէխավէԹինէ միւրաճաաԹ իԹմէք տիր քի իշԹէ պու գէրրէ տէ այնը Թէտպիրէ միւրաճաաԹ օլունըյօր։

Մէմուլ իտէրիզ քի էհալի հէր վագըԹ օլտուղը կիպի, պու քէրրէ տէ խասթախանէ իչիւն էն պէօյիւք ֆէտաքեարլըղը կէօստէրէճէք տիր։

Ումում միլլէԹին խասթալարընը պիվայէկեանընը պու գատար սէնէտէն պէրու գայըրմագտա օլան խասթախանէ հէյէԹը իտարէսի, չու սըրատա միլլէթին հէր սընըֆընտան մուավէնէԹ կէօրմէյէ միւհԹաճ տըր. Միլլէթ պու մուավէնէԹի էսիրկէմէ տիրիզ իԹմէյէճէք տիր։

Պիզ պունը պիր քէրրէ տահա Թավսիյէ իԹտիկիմիզ սըրատա, խասթախանէնին հալը Թէրագգըմա պուլընմասընը էհէր ճիհէԹ արզու վէ Թէմէննի իտէրիզ։

ՖԻՕԼ նամ քիրլի մատէնլէր եարատըճը ճէզանըն իլանը սօն սահիֆէմիզտէ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՏԱԽԻԼԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ՆԱԶԸՐԼԱՐԸՆ ՍԷՅԱՀԱԹԸ

ՔՕՆԻԱ.— Նազըրլար պուրատա պիր կիւն պիր կէճէ գալտըգտան սօնրա Էրէյլիյէ հարաքէԹ վէ Զօնգուլտաղա սաբարագ սու ամէլիյաԹընը Թէտգիգ էթմիշլէր վէ Գարամանտա տախի պիր սաաԹ գալարագ իրատ էթտիքլէրի նուԹգլար պէօյլէք պիր Թէէսիր հասըլ էԹմիշ վէ ալգըշլանմըշլար տըր։ Միւշարիլէյհիմա ճինս վէ մէզհէպ Թէֆրիգ էԹմէքսիզին մուխթէլիֆ մէԹէպլէրի զիյարէԹտէն սօնրա, կէճէ Գօնիյայա ավտէԹ էԹմիշլէր տիր։ Նազըրլար պատէհու Աֆիօն Գարահիսար վէ Քիւթահիյա կիտէճէքլէր տիր։

ԱՖԻՕՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ.— Նազըրլար պուրայա կէլիպ Փէվգելատէ ալգըշլանտըլար։ Պուրատան Էսկի Շէհիր-Էնգարէյէ հարաքէԹ էտէճէքլէր տիր։

ԷՆԳԱՐԷ.— Նազըրլար պուրայա վասըլ օլտըլար, հազըրլարընտա Փէվգելատէ ասայը ինԹիրամ իճրա օլընտը։ Սալը կիւնիւ Հայտար Բաշայա վասըլ օլաճագլար տըր։

ԱՐՆԱՎՈՒՏԼԸՔ ԱՀՎԱԼԻ

ԻՒՍԿԻՒՊ.— Պու կիւն վալի Մազհար պէյ վէ մէպուս Նաֆի վէ Բրէզրէն միւԹէսարրըֆը ճէտտի պինպաշը Հասան պէյ, Արնավուտլըգտա իԹԹիխազ էտիլէճէք Թէտապիր հագգընտա Ճավիտ բաշա իլէ միւզաքէրէ էԹմէք իւզրէ Միտրօվիճայա ազիմէԹ էԹմիշլէր տիր։

ԹԷՊԷՏՏԻՒԼԸ ՎԻՒՔԷԼԱ ՇԱՅԻԱԼԱՐԸ

Էսպագ ըրնըհիյէտէն տօլայը Սատրազամ Հիւսէյին Հիլմի բաշանըն իսԹիֆա էյլէյէճէկինէ վէ Բոմա սէֆիրի Հագգը պէյին տէ գաբինէյէ րիյասէթի տէրեօհտէ իտիլէճէկինէ տաիր պիր րիվայէթ իշիտիլմիշ իսէ տէ, նէ տէրէճէյէ գատար տօղրու օլտըղը մալիւմ տէյիլ տիր։

Հագգը պէյ Սատարէթէ Թային օլընտըղը Թագտիրտէ, պաշ մապէյնճի Լուտֆի պէյին Բոմա սէֆարէԹինէ Նասպ օլընաճաղը շայիասը իշիտիլմէքտէ, Թասվիրը Էֆքեար կաղէԹասը մուհարրիրլէրինտէն պիրի Լուտֆի պէյին նէզտինէ պիլ ազիմէ, քէյֆիյէԹի սօրմըշ օլմաղլա Լուտֆի պէյ Բոմա սէֆարէԹինի գապուլ իտէմէյէճէկինի վէ Լոնտրա, Բարիզ, Պէրլին, Վիէննա սէֆարէԹլէրինտէն պիրի Թէքլիֆ օլունըրսա գապուլ իտէճէկինի պէյան իԹմիշ տիր։

Իշիտիլտիկինէ կէօրէ, Սէլանիկ մէպուսը Բահմի պէյ, հէյէԹը վիւքէլայա

ւֆյասէթինի գապուլ իթթիրմէք իւզրէ Ռօմայա կիթտիկի վէ Հագգը պէյի գանըրըոըգը չույխասը աէվկըան իթմէքտէ տիր։

ՍԱԼՐԱՋԱՄ Հիւսէյին Հիլմի բաշա, վէլիյահտ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. հազրէթլէրի վէ Շահզադէ Մէճիտ վէ Վահտէտտին էֆ.լէր հազարաթլըը զիյարէթ էյլէմիշլէր տիր։

ՖՐԱՆՍԱ հիւքիւմէթի ախիրէն Օսմանլը հիւքիւմէթի թարաֆընտան Բարիզ չէհպէնտէրլիկինէ թային օլընան Եմիր Արսլան պէյին չէհպէնտէրլիք պէրաթընը վերմէքտէն իմթինա էյլէտիկի թէլէկրաֆլա խպար օլընըյօր։

ԱՆԱՏՕԼՈՒՏԱ հայտուտըլըըն մէնի իչին Այտընտա պիր Տիվանը Հարպ թէշքիլ էտիլտիկի պիլտիրիլիյօր։ Տիվանը Հարպ միրալայ Օսման պէյ իլէ Նիզամէ Թահիր, Սիւլէյման, Տանիշ պէյլէր, միւլազիմ Շիւքրի պէյ, միւտտէի ումումի Էնվէր պէյ, կիծարէթ մաքամը րէիսի Եահէմ պէյտէն մէշքիլ օլընաճագ տըր։ Պու Տիվանը Հարպ, հայտուտլարը վէ պունլարըն րէֆիգլէրինի Բուռմէլիտէ տէրտէսթը թակիպ պուլընմասը չէնիւլէ գանունը ասքէրիմիւ թէվֆիգըն մուհաքէմէ իտէճէք տիր։ Տիվանը մէզքիւր տիւնտէն իթիպարէն իչրայը վազիֆէյէ պաշլամըշ տըր։

ՋԱԹԸ ՇԱՀԱՆԷՆԻՆ կէլէճէք ճումաա էրթէսի կիւնիւ Իզմիրտէ կիտէճէկի սէօյլէնիյօր։

ԽՐԱՆՑԱՆ կէլէճէք սէնէ 100 գատար թալէպէ Տէրսաատէթէ կէլէճէքլէր վէ մէքթէպը Հարպիյէտէ թահսիլէ տէվամ իտէճէքլէր իմիշ։

Հէր սէնէ թալէպէ պու միգտար արթաճագ իմիշ։

ՊՈՒԼԿԱՐ Էկզարխանէսի Պապը Ալիյէ պիր թագրիր կէօնտէրէրէք Եկնէ Պուլկար քիլիսէլէրինին քիւշատընա միւսաատէ թալէպ իթմիշ տիր։

Պապը Ալի, էնէր պիր մէսէլէ հըգումամագ իչին պու թագրիրի րէտ իթմիշ տիր։ Պուլկար զազէթէլարը պու հավատիսի նէշր իտէրէք, Պապը Ալինին պու րէտտի Մակէտոնիատա պուլլունան պուլկարլարըն զիհնինի գարըշտըրմըշ օլտուղընտան, պունլար քէմալը ֆաալիյէթլէ քիլիսէլէրի իշղալ իթմէյէ թէշէպպիւս էյլէմիշլէր տիր։

ՃԱՆԻԹ մէսէլէսի հագգընտա Ֆըրանսա իլէ Թիւրքիա պէյնինտէ պիր իթիլաֆ աղտ օլընտըղը վէ Սահրատան կէչէն քէրվանլարըն թահթը էմնիյէթտէ պուլընմասը իչին հէր իքի հիւքիւմէթ արասընտա պիր իթիլաֆնամէ իմզա իտիլտի'կի իչիտիլմիշ տիր։ Իշպու իթիլաֆնամէ մուճիպինճէ Պապը Ալիտէն Թարապլուսը Ղարպ վիլայէթինէ պիր թէլէկրաֆ չէքիլիպ վուգու պուլան իթիլաֆ պիլտիրիլմիշ տիր։

ԽԸՏԻՎԻՆ վալիտէսի իլէ Մէքքէյէ կիտէճէկի հավատիսի թաստիգ օլընըյօր։ Խըտիվին վալիտէսի չօգտան պէրու պէօյլէ պիր արզուտա պուլընմըշ իսէ տէ տէվլը սաալըգըն իզնա էյլէտիկի պագը միւշքիլաթտան տօլայը, պու արզուսընը գուվվէտէն ֆիիլէ չըգարամամըշ տըր։

ԵԷՄԷՆՏԷ պուլընան պազը տըրապ աշիրէթ րէիսլէրի արզը տէխալէթ իթմիշլէր տիր։ Հիւքիւմէթ Եէմէն իչին էնի պիր իսլահաթ լայիհասը թէրթիպ իթմէք ֆիքրինտէ օլուպ, պու իշ Տախիլիյէ Նազըրը Թալէաթ պէյէ իհալէ օլընմըշ տըր։ Մէճլիսը Խաս խարըն պու մէսէլէ իլէ մէշղուլ օլաճագ տըր։

ՕՍՄԱՆԼԸ սէյահաթլարը տիւն կէճէ Ավսթրիայա տօղրու Սիրքէճիտէն գաթարլա եօլա չըգմըշլար տըր։ Սէյահաթլար Վիէննատա 3 կիւն գալաճագլարըը կիպի, Ավսթրիա Թիճարէթինին րիյասէթի թահթընտա թէշքիլ օլընան պիր հէյէթ պու միսաֆիրլէրի գապուլ իտէճէք տիր։ Վիէննատա, Բրակտա, Թրիէսթէտէ վէ սաիր մահալլէրտէ Օսմանլը միւսաֆիրլէրի շէրէֆինէ րէսմի գապուլլար իճրա օլունաճագ տըր։ Սէյահաթլար հէյէթի 85 քիշիտէն միւրէքքէպ օլուպ, թէշքիլ օլընան խուսրէ հէյէթի միյանընտա Հրանտ խան Շամտանճեան, Պետրոս Հալաճեան, Տիգրան Մինասեան ճէ Պալճը Քեակիմ, Ռաֆայէլ Գոհէն, Միխայիլ Սթավրօ էֆ.լէր վէ սաիր թիւճճար պուլընըյօրլար։ Բօլիս միւտիրի Սամի, Հիւսէյին Ճահիտ վէ Րիզա Նուր պէյլէր հէյէթէ ֆախրի աղա թային օլընմըշլար տըր։ Սէլանիկտէն հարաքէթ իտէն վէ 150 գաթտան միւրէքքէպ պուլընան հէյէթը մախսուսէ տէ պու կիւն Նիշտէ Սթանպոլ հէյէթինէ պիրլէշէճէքլէր տիր։ Սըրալարընտա ի մէբուս աքէրիյէտէն պազը գէվաթ պուլընտուղը կիպի, պու հէյէթէ Ավսթրիա-Մաճարիսթանտա կէրէք գըրաաթ վէ կէրէք թիճարէթ խուսուսլարընը վէ ումուրը պէլէտիյէյի քէտգիգ իչիւն տարիքլէրտէն կէօնտէրիլէն մէմուրլար տա րէֆագաթ իթմիշլէր տիր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ սէֆիրի Սըր Լաուտթէր Նագընտա մէկզունէն մէմլէքէթինէ կիտէճէկինտէն, տիւն Հուգուգը Շահանէյէ գապուլ օլընտըղը կիպի, Սըրպիա սէֆիրի տէ հուզուրա գապուլ օլընըպ Նամէի Հիւմայունա Սըրպիա գըրալընըն ճէվապընը թագտիմ իթմիշ տիր։ Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նազըրը Հալաճեան էֆ. տէ տիւն Մապէյնէ կիտիպ Հուզուրը Բատիշահիյէ գապուլ օլընմըշ տըր։ Եվվէլքի կիւն Սատրը Էադգամ Քեամիլ բաշա տախի Մապէյնէ կիթմիշ վէ Ջաթը Շահանէ Գալըմուհաճը Զիֆթլիկինէ կիթմէք իւզրէ պուլընտըղընտան Սէրայ նէզտիլէնինտէ միւլագաթ իթմիշ վէ իլթիֆաթա նաիլ օլմուշ տըր։

ՊԷՕԹԼՈՒ բօլիս միւֆէթթիշի Հասան Ալի պէյ՝ բօլիս իշլէրի հագգընտա թէտգիգաթտա պուլընմագ, գապըլթանըն էվրոբատա միւքէմմէլիյէթինի պիլ ֆիիլ կէօրմէք իւզրէ 2 սէնէ գալմագ իչիւն Վիէննայա կիտէճէք տիր։

ՍԻՅԱՍԻ ՊԻՐ ՃԻՆԱՅԷԹ.—Պունտան 12 կիւն էվվէլ Բօկտօրա քէօյիւնտէ Բօրկօվէտկօ իս'մինտէ պիրի Նուլան գըլայֆէթինտէքի պիր էշգըյա չէթէսի թարաֆընտան բուսուլյա տ'ուչիւրիւլիւպ գաթլ օլընմըշ տըր։ Բօրկօ տա՝ մուգապէլէ իթմիշ վէ զալիպա րէիսլէրինի էօլտիւրմիշ տիր։ Պու ճինայէթ պիւթիւն քէօյ խալգընըն խապէրի օլտուղը հալտէ վագը օլմուշ տըր։ Քէօյլիւլէր իքի մագթուլը տա անտան տէֆն իթմիշլէր տիր։ Հիւքիւմէթ 8 կիւն սօնրա—նէ տիրայէթ՝.՝.՝—իշի խապէր ալմըշ վէ թահգիգաթա պաշլամըշ տըր, մագթուլ Բօրկօ գոմիթէճինին մագսէտինի հիչէ չըգարմագ թէշէպպիւսիյլէ իթհամ օլընմըշ տըր։ Ֆիլվագը տա մէրգում ժանտարմա գոմանտանլըղընա միւրաճաաթլա, գոմիթաճիլէրին նիյաթ վէ հարաքէթինի խպար վէ նասըլ Թարաստար խտիճաճաքլէրինի տէ պէյան իթմիշ իտի։

ՄԸՍԸՐ գօմիսէրի Րէուֆ բաշա իլէ Մըսըր Նազըրլարը արասընտա խանի իւք զիյարէթ քիմին ի արաֆընտան վուգու պուլաճագը հագգընտա, Թէշրիֆաթըն թաթպիգինտէ պիր իխթիլաֆ զուհուր իթմիշ վէ Րէուֆ բաշա Էվվէլա քէնտիսի Նազարը զիյարէթ վագը օլան թէրէտտիւտի գալտըրմըշ վէ մէսէլէ գաբանմըշ տըր։

ՏԷՖԹԷՐԸ Խագանի Նազըրը օլուպ ուսուլ վէ մուամէլաթը Թասարրուֆիյէ հագգընտա թէտգիգաթտա պուլընմագ իչիւն Էվրօբայա կիթմիշ օլան Մահմուտ Էսատ պէյ Լոնտրատա իգամէթ վազիֆէ իլէ Բարիզէ կիթմիշ տիր։

ՊԷՐԼԻՆ Օսմանլը սէֆիրի Օսման Նիզամի բաշա՝ թէտավի իչիւն Գարլսպատա կիթմէք իւզրէ Խարիճիյէ Նէզարէթինտէն միւսաատէ իսթէմիշ տիր։

ԳԱՏԸՔԵՕՅՈՒՆՏԷ խանէսինտէ եալընըզճա սաքին օլան Տէսբինա նամընտա պիր գատըն մագթուլ պուլընմըշ տըր։ Գօմշու պիր գատըն՝ մասաժ Տէսբինանըն խանէսինէ զիյարէթէ կիթմիշ վէ գարսւյը չալմըշ իսէ տէ պիր ճէվապ ալամայընճա էվինէ աւտէթլէ իշի գօմշուլարա խապէր վէրիր վէ եւմէքտէն սօնրա իքիսի պիրլիքտէ Տէսբինանըն էվինէ կիտէրլէր վէ եինէ գաբու աչըլմայընճա բօլիսէ խապէր վէրիրլէր։ Ջապըթա՝ գարուսը աչըլաուլ աչըրըրգ իչէրի կիրէր վէ Տէսբինանըն պիր քէօշէտէ գանլար իչինտէ եաթտըղըընը կէօրիւրլէր։ Տօլապլար, սանտըգլար գըրըլմըշ, էշեանըն աշըրըլմըշ պուլընմասընտան ճինայէթ խըրսըզլըգ գասթըյլա վուգու պուլտըղը անլաշըլըր։ Մագթուլէնին իւզէրինէ պիր գաչ պըչագ եարասը վար իմիշ։ Մագթուլէնին պիրատէրի Թաթավլատան կէթիրիթիրիլմիշ վէ շիւպհէ իւզէրինէ թէվգիֆ իտիլմիշ տիր։

ՊԱԼԸՔԵՍԻՐ'ՏԷ մէշրութիյէթ բէրվէր միւթէսարրըֆ Իպրահիմ Սըրրը էֆ.ին նէզտինտէ իճրա իտիլէն թէնսիգաթ վէ թէշքիլաթտա Ցակոբ էֆ. Աշճեան Երտէք իճրա մէմուրըղընա, վիւքէլայի տէավիտէն Միհրտատ էֆ. Ալթունեան Պանտըրմա իճրա մէմուրլըղընա նաագ վէ թային օլունմուշլար տըր։ Քէզալիք, գարտէլի միւսավաթա րիայէթէն Կարապետ էֆ. Ալթըբարմագեան, Ալէքսան էֆ. Ալէքսանեան, Լեւոն էֆ. Կիւլմէզեան, Մկրտիչ էֆ. Գազազեան, բօլիս մէմուրլուգլարընա պիլմիւսապագա ինթիխապ վէ թային օլունմուշլար տըր։ Կիւլմէզեան էֆ. պիլախարէ իսթիֆա իթմիշ տիր։

ԵՎՎԷԼՔԻ կիւն հավախանէտէ վուգու պուլտըղընը եազտըղըմըզ վագաա հագգընտա ալընան թաֆսիլաթա կ'օրէ, վագաանըն ասըլ միւսէպպիպի Պէյգօզըլը Րիզա իսմինտէ պիր չէրիր օլուպ, պու ատամ վագթիյլա Պէյգօզտա պիր բօլիսի գաթլ իթտիկինտէն 15 սէնէյէ մահքիւմ օլմուշ իտի։ Այնը զէմանտա պունըն բազիպի Մատէնլի Հիւսէյին տէ 15 սէնէյէ մահքիւմէն օրատա մահպուս իտի. պու իքի ճանի պունտան էվվէլ տէ գապատայըլըգ կէօսթէրիպ գավկա իտէրլէր իմիշ իսէ տէ, հավախանէյի ումումիյէ նագլ իտիլտիքտէն սօնրա պարըշմըշլար վէ հաթթա պիր կիւն իչիւնճաիւ պիր արգատաշ տա պուլուպ հավախանէ տավարլըը տէլէրէք գաչմըշլար իսէ տէ, եինէ եագալանըպ հավախա թըգըլմըշլար իտի։

Պու տէֆա եինէ արալարընտա նէֆրէթ պաշ կէօսթէրիպ հէր իքիսի մահպուսլարտան պիրէր Փըրզա բէյտա իթմիշլէր տիր։ Իշթէ էվվէլքի կիւն Ֆըրսաթ պուլարագ պիրպիրինի ճէրհէ գալգըշմըշլար վէ 11 քիշի — պազըլը ազըրճա — եարալանմըշլար տըր։

Պու իշ հագգընտա թահգիգաթա միւսէպպիպլէր մահքէմէյէ վէրիլմէք իւզրէ, զապըթա մէմուրլարընտան միւրէքքէպ պիր հէյէթ թէշքիլ օլընմըշ տըր։

ԷՎՎԷԼՔԻ կիճէ սաաթ 4 րատտէլէրինտէ Ուն Գաբանը ճատտէսինտէ Մուրատ Նոմընտա պիրիսինին էօլմիւշ օլարագ խաթմագտա օլտըղը Ջապըթա մէմուրլարընճա կէօրիւլմէքլէ, իճրա գըլընան թահգիգաթտա մէրգումըն սէրսէրի 45 սէրխօշ օլտըղը վէ բագընըն թէճէսիրի իլէ վէֆաթ իթտիկի անլաշըլմըշ տըր։

ԱՏԱՆԱ վալիսի Ճէմալ պէյ Նայիպ Ասըմ էֆ.ի վէքիլ իտէրէք, Գօզան սանճագընը թէֆթիշ իթմէք իւզրէ Ատանատան հարաքէթ իթմիշ տիր։

Մումաիլէյհ Ասըմ պէյին ումուրը մէմուրիյէթինտէ կէօսթէրտիկի խաթիգամէթ վէ մազտուրին հագգընտաքի մուավինէթ թագտիր վէ թահսին օլընըյօր։ Ասըմ պէյ սօն անտա եազմա մաար իչիւն էչհանըն մէյտանա չըգարըլմասը իչիւն տէ ֆէվգէլատէ զայրէթ իթմիշ տիր։

ՊԱՂՏԱՏ իլէ Պասրա արասընտա վաբօր իշլէթմէ իմթիյազընըն իթասը իչիւն Լինչ գումբանիասը իլէ հիւքիւմէթը Օսմանիյէ արասընտա պազը միւզաքէրաթ ճէրէյան էթմէքտէ օլտուղը մալիւմ տըր։ Իշիտիլտիկինէ կէօրէ եէնի պիր Ինկլիզ հէյէթի մալիյէսի նամընա հարաքէթ իտէն Մ. Ուիլէմ Հալպագօզ թարաֆընտան մագամը Սատարէթէ վէրիլէն արզուհալտա քէնտիլէրի տէ իմթիյազը մէզքիւրը իսթիհսալ թալիպ պուլունտուգլարը պէյան իտիլէրէք քէնտիլէրին միւգայէսէյէ վազը թալէպ իտիլմիշ տիր։

ՏԷՎԼԷԹԼԵՐԻՆ կէլէճէք այ Կիրիտ մէսէլէսինին հալլինէ գարար վերտիկինի Պէրլինտէ նէշր օլընան Պէրլինէր Թակէպլաթ զազէթէսը եազըյօր։

Իթալիան զազէթէլարընըն պէյանընա կէօրէ տէվլէթը Օսմանիյէնին պիր գօնֆէրանս ագտը հագգընտա թէքլիֆ խթտան իսթինքեաֆ իթմէսինէ տէվլէթլէրտէն պիրինին վէ սայէսը սէպէպ օլմուշ տըր։

ԽԻՍԿԻԻՊ աքէրի գօմանտանը Հիւսնի բաշանըն միւֆարէգաթընտան տօլայը, պու մէմուրիյէթի մուվագգաթէն Ալայ Ֆէվզի բաշա իֆա իտիյօր։ Պու մէմուրիյէթ իչիւն պազը նամզէտտէն պահս օլընմագտա օլուպ, պու սըրատա Ճավիտ բաշանըն իսմի տէ պիր գէօր օլընըյօր քի, պու նասըլ ուլիւն մուճիպը մէմնունիյէթ օլաճաղը աշիքեար տըր։

ՍՈՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԿԻՐԻՏ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

ԲԱՐԻԶ 18 հոկտ.— Ֆրանսա հիւքիւմէթի, Կիրիտլիլէրէ լազըմ կէլէն նասիհաթլարտա պուլունմըշ վէ Աթինայա մէպուս կէօնտէրմէք իչիւն կ'օսթէրտիքլէրի արզույը գըրմայա մուվաֆագաթ օլմըշտըր։

ԱՐՆԱՎՈՒՏԼԸԳ ԱՀՎԱԼԻ

ՌՕՄԱ.— Շգօտրատան ալընան թէլէ'րաֆնամէլէրէ կէօրէ, Արնավուտլըգտա սուլհ ու ասայիշ իատէ էտիլմէք իւզրէ տիր։

ՇԱՐԳՏԱ ԱԼՄԱՆԻԱ

ԲԱՐԻԶ.— Սիասի մէհաֆիլտէ սէրտ օլընան էֆքեարա կէօրէ՝ Շարգտա Ալմանիանըն թէէսիրի կիթտիքճէ աըլմագտա վէ իթիլաֆը միւսէլլէսին թէէսիրի արթմագտա տըր։

ՋԱՐԸՆ ՍԷՅԵԱՀԱԹԸ

ՌՕՄԱ.— Ջարըն Իթալիայա սէյահաթը թէհագգուգ էթտիյինտէն, ամէլէ ճէմիյէթի այըն 16սընտա ումումի կրէվ էթմէկէ գարար վէրմիշ տիր։

ՌԱՔՕՆԻՃԻ.— Ջարըն եագընտա զիյարէթի վուգու պուլաճաղը ճիհէթլէ պէյիւք թէտարիքեաթտա պուլունմագտա տըր։ Ջար այըն 22սինտէ կէլէճէք տիր։ Ռագօնիճի շըմէնտըֆէր խաթթը չիմտիտէն ասքէրի մուհաֆազասը ալթընա ալընմըշ տըր։ Բօղէնտէ ասքէրէ պինի սիլահէնտազ օլմագ իւզրէ 7 պին քիշիլիք պիր գուվվէթ իլէ պիր չօգ բօլիս իկհագ էտիլմիշ տիր։

Բուս խաֆի զապըթասընըն մէնսուպ պիր չօգ մէմուր պուրայա կէլմիշ տիր։

ՌՕՄԱ — ճիօրնալէ տ'Իտալիա չըմէնտըֆէրտէ մէճճուլ պիր չախս եագալանտըղընը, վէ իւզէրինտէ պիր գամա իլէ պիր րէվօլվէր, գունտագրատըընըն իչինտէ 8 պին ֆրանգ պուլունտուղընը եազըյօր։ Մէրգում Իթալիա Գրալընըն էլէմվէ սաքին օլտըղը Ռագօնիճիյէ կիթմէքտէ իմիշ, թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ վէ Սբանեօլ խաննին Գարլօ Մօտէնօ օլտըղընը սէօյլէմիշ տիր։

ՍԱՆ ՌԷՄՕ.— Տիւն պուրատա 3 Բուս տէրտէսթ էտիլմիշ տիր։ Պու թէվգիֆ Ջար ալէյհինէ թէտարիք օլունան սուիգըսը գասա միւնաթէնիտ տիր։

ՃԱՊՕՆԻԱ—ԱՄԷՐԻԳԱ ԽԻԹԻԼԱՖԸ

ՌՕՄԱ.— Թօքիոտան չէքիլէն թէլէկրաֆնամէլէրէ կէօրէ՝ պազը Ամէրիգալը սէրմայէտարանըն թէշավվուրլարը Ճաբօնիա իլէ Ամէրիգա տէվլէթի արասընտա խիթիլաֆ զուհուրինի մուճիպ օլմըշ տըր։ Ճաբօնլար Ամէրիգա սէրմայէտարլարըն թէշավվուրլարընը քէնտի մէնֆաաթլարընա քիւլլիյէն մուխալիֆ ատտ էտիյօրլար։

ԱՎՍԹՐԻԱՏԱ ԱՃՎԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

ՎԻԷՆՆԱ.— Ակրամ մէճլէսինտէն տօլայը մահքիւմ օլանլար աֆվ էտիլմիշլէր տիր։

ՋԻՆՏԷ ՌՈՒՍ ԹԷԼԻՍԻՐԱԹԸ

ՊԷՐԼԻՆ.— Ռուսիանըն իսրարը իւզէրինէ՝ Ջին հիւքիւմէթի Ասիայը չարգի խաթթընա իլթիսագ իտէճէք օլան Գալկան-Բեաչլթա շըմէնտըֆէրինին ինշաասընա գարար վէրմիշ տիր։

ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆՏԱ ՊՈՒՀՐԱՆԸ ՍԻԱՍԻ

ԲԷՇԹԱ — Մ. Վէքէրլէ, Վիէննատա իքի տէֆա հուզուրը իմբէրաթօրիյէ գապուլ օլընմըշ տըր։ Մ. Վլասիքին գարպինէ թէշքիլ ինէ մէմուր էտիլէճէյի մէճմուլ տըր։

ՖԻՐԷՐ ՎԷ ՆԻՒՄԱՅԻՇԼԷՐ

ԲԱՐԻԶ 18 հոկտ.— Եէնիտէն 30 պին քիշիլիք պիր Նիւմայիշ տահա վուգու պուլմըշ տըր։ Պու տէֆա նիւմայիշճիլէր արասընտա պիր չօգ տա կէնճ թիւրքլէր պուլունըյօր իտի։ Ինթիզամ վէ ասայիշ պօզուլմամըշ իսէտէ, հալընըզ բիւխերի ճիվարընտա ումագ պիր կիւրիւլթի չըգմըշ, պիր բաբաս թահգիր էտիլմիշ տիր։ Սբանիա սէֆարէթխանէսի մուհաֆազա ալընմըշ տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Օսմ. Իւնիֆիէ աքչ. գար.			102.03
» »	էն նիւքսէք		102.03
» »	էն աշաղը		101.38
Պու սապահ աչըլտը	ք.ք.		102.04
Ռում. Շըմ.աքչ. գար.		Ֆր.	196 7/8
» »	էն նիւքսէք	Ֆր.	197
» »	էն աշաղը	Ֆր.	195 1/2
» »	պու սապ. աչ.	Ֆր.	196 1/2

ՕՍՄԱՆԼԸ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Սէլանիկ »	Ֆր.	132
Միտիլլի »	Լ.Օ.	6.50
Օսմ. Րէժի Տութիւն	Լ.Օ.	
Օսմ. Սիկուրթա	Լ.Օ.	4.50
Թրամվայ ագսիօն	Լ.Օ.	8.60
Թրամվայ ժուիսանս	Լ.Օ.	4.65
Թրամվայ Օպլիկ.	Ֆր.	492.
Սթամպոլ Սու Շիրքէթի	Ֆր.	314.
Շիրքէթի Խայրիյէ	Լ.Օ.	37.
Շիրքէթի » Համտ.	Լ.Օ	1.50
Պալիա Գարայտըն	Ֆր.	456.
Երէյլի Մատէնի	Ֆր.	200.
Գարասու Օրտինէր	Ֆր.	26.
» Բրիվիլէժիէ	Ֆր.	27 50
Գասանտրա Օրտինէր	Ֆր.	148.
» Բրիվիլէժիէ	Ֆր.	153.
Անատոլու շըմէն. % 60	Ի.Լ.	14.85
Նէճֆ Քէօֆտա Թրամվայ	Լ.Օ.	2.

ՄԸՍԸՐ ՎԷ ԷՃՆԷՊԻ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ

Գրէտէ Ֆօնս.էժիբս. 1886	Ֆր.	309.
» » » 1903	Ֆր.	255.25
%5 Եունան 1881	Ֆր.	248
Պանգնասիօն.տըրէս 1880	Ֆր.	420.50
» » » 1903	Ֆր.	4.43
Լավրիօմ մատէնի	Ֆր.	63.50
Թրանսվալ	Ֆր.	79.
Ջարթըրտա	Ֆր.	50.

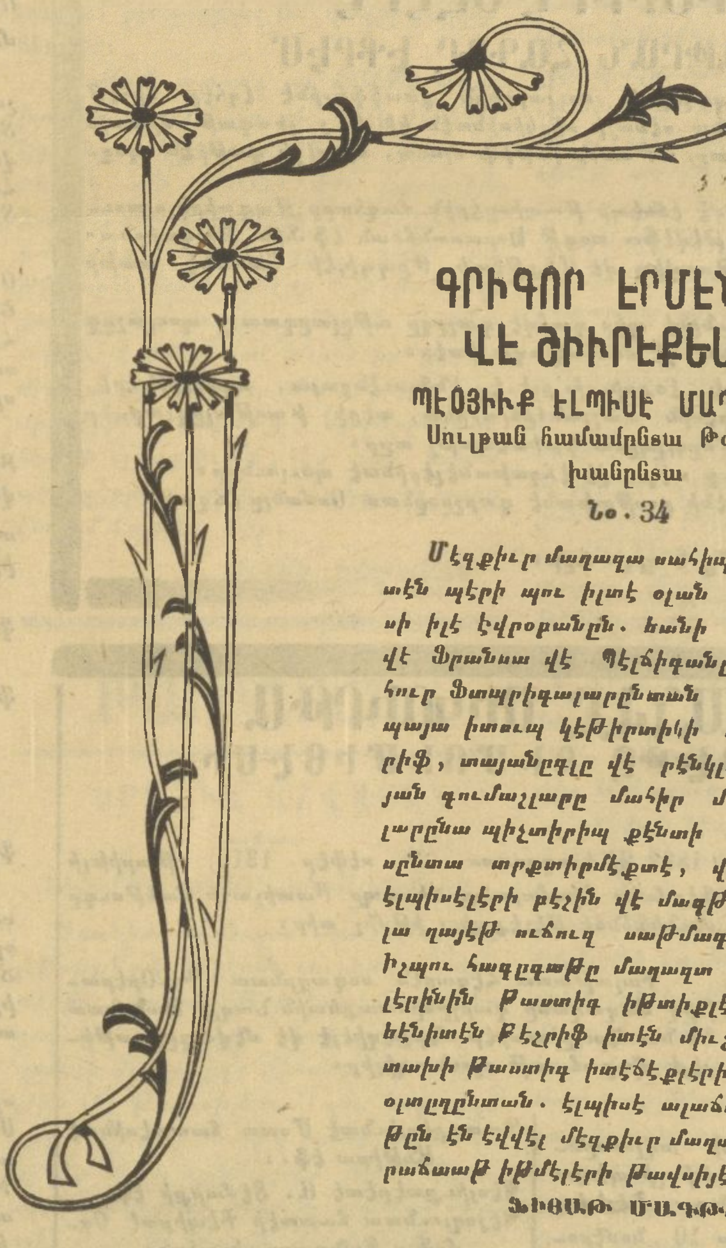

ԳՐԻԳՈՐ ԷՐՄԷՆԵԱՆ
ՎԷ ՇԻՐՐԷՔԵԱՍԸ
ՊԷՕՅԻՒՔ ԷԼՊԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ
Սուլթան համամընտա Թօքալեան խանընտա
Նօ. 34

Մէզգիւր մաղազա սահիպի 35 սէնէտէն պէրի պու իշտէ օլան թէճրուպէսի իլէ Էվրոբանըն. խանի Ինկիլթէրա վէ Ֆրանսա վէ Պէլճիգանըն էն մէշհուր Ֆապրիգալարընտան բէշին միւպայա իտուպ կէթիրտիկի գայէթ գարիֆ, տայանըգլը վէ րէնկլէրի սօլմայան գումաշլարը մահիր մագաստարլարընա պիչտիրիպ քէնտի Ֆապրիգասընտա տըքտիրմէքտէ, վէ հէր նէվ էլպիսէլէրի բէշին վէ մագթու ֆիյաթլա գայէթ ուճուզ սաթմագտա տըր։ Իշպու հագըգաթը մաղազա միւշթէրիլէրինին Թաստիգ իթտիքլէրի կիպի, եէնիտէն Թէշրիֆ իտէն միւշթէրիլէրին տախի Թաստիգ իտէճէքլէրի շիւպհէսիզ օլտուղընտան. էլպիսէ ալաճագ զէվաթըն էն էվվէլ մէզգիւր մաղազայա միւրաճաաթ իթմէլէրի Թավսիյէ օլունուր։

ՖԻՅԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

(28) ՍԻՅԱՍԻ ԹԷՖՐԻԳԱ

Ֆրանսա Իխթիլալը

Միւհարիրի. ԱԼԷՔՍ. ՏԻՄԱ

Բարիզին գատէկեան վէ ասքէրտէն մասա օլան վէ պուրժուա տէնիլէն գինկին սընըֆը հագիգի պիր ըսեանըն նէ օլտըղընը հէնուզ պիլմէտիքլէրի ճիհէթլէ պու տէֆաքի գարըշըգլըգա ճիտտի պիր նազար իլէ պագմամըշլար վէ պու ըսեան իլէ աաէթա լաթիֆէ իթմիշլէր իտի։ Ղարիպ տիր քի պու լաթիֆէ սըրասընտա իչին իչինտէ պիր տէ մասա կիրմիշ իտի։ Իսքիյալ Ֆիւլանը նամը վէրիլմիշ օլան պիր սէրբօչ կիյմէք մօտա հիւքմ.նէ կէչմիշ, վէ հէր կիւն պունը կիյմէկէ պաշլամըշ իտի։ Նիհայէթ պու սէրբօչըն խաթրէսինտէն մասա Բարիզտէ ըսեանտան եէնի գալմամըշ իտի իսէ տէ, վիլայէթլէրտէ էզ ճիւմէ Լիլ, Ամիյան վէ տահա սաիր պազը չէհիր վէ գասապալարտա գարըշըգլըգ պէր տէվամ պուլունմըշ վէ ֆազլա պիր Փուրթունա կիւրիւլթիւսի կիպի ուզագլարա կիտէրէք էն սօնրա պիւթիւն պիլտիւն տէֆ օլմուշ տըր։

Ջապթիյէ Նազըրը Մ. Լընուար հագգընտա Մալիյէ Նազըրը Մ. Թիւրկօյա վուգու պուլան խլապար թէճսիրսիզ գալմամըշ իտի։ Պու Նազըր Օն Ալթընճը Լուիյէ միւրաճաաթլա չայ'ա միւմաիլէյհ Մ. Լընուար զապթիյէ Նէզարէթինտէ պրագըլաճագ օլուր իսէ, հիչ պիր մէսուլիյէթի գապուլ իտէմէյէճէկինի պիլտիրմիշ օլտըղընտան, Նէրինէ մէչհուր Էրպալը Էգօ'իստէն Մ. Ալպէր զապթիյէ Նէզարէթինէ թային գըլընմըշ իտի։

Պու ըսեան միւնասէպէթիյլէ Նէկէր Նամը Ֆրանսա տէվլէթի ումուրը խտարէսինտէ իլք տէֆա օլարագ կէօրիւլմիշ տիր. ըըրասը կէլտիկինտէ սէվկիլինտէն պէրթաֆ իլ պաշն իտէճէկիմիզ միւսիւ Նէկէր մալիյէ Նազըրը միւսիւ Թիւրկօնըն իթթիխազ իթմիշ օլտուղը միւսթէճիլ խըլաֆընտա օլարագ զախիրէ թիճարէթինէ տայիր պիր գիթապ նէշր իթմիշ տիր։

Մուսէլիֆին զաթընա վէ ալ'լխուսուս էսէրի պիրմէտա պիր չէօհրէթը չախսը օլան գըզընա կիւզէլ պիր թարգտա եազըլմըշ օլան պու էսէր սէրայ խալգը վէ Բարիզ էհալիսի թարաֆընտան ֆէվգէլատէ մագպուլ րաղպէթ օլմուշ վէ տայմա էտապ միւթալէատա թութուլմըշ տըր։

Մ. Թիւրկօ պու քիթապըն նէյրինէ միւմանէաթ իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, էսէր պիլ ագիս տահա զիյատէ չաղլաըը պիր սուրէթտէ նէշր օլընմըշ վէ հէր քէս թարաֆընտան րաղպէթ կէօսթէրիլմիշ տիր։

Պու կիւնտէն իթիպարէն Մ. Թիւրկօ իլէ Նէկէր պիրպիրինէ խասըմ ճան օլմուշլար իտի։

Եազմաճըլըգա ճէսարէթ իթմիշ օլան քէօանըն մուհաքէմէսի իչիւն սուրէթը մախսուսէտէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ գըլընմըշ իտի։

Նէթիճէի մուհաքէմէտէ պիր բէրուքեար իլէ պիր Թիւլպէնտճի գըրգ այագ խիւքիւքլիկինտէ պիր տար աղաճընա ասըլմըշլար իտի։

Աթէշը ըսեան սէօնտիւքտէն, Մ. Պիրօն հագգընտա տէսթանլար, չարգըլար եազըլտըգտան, րէբուքեար իլէ Թիւլպէնտճի ասըլտըգտան սօնրա եէնի Գրալըն բէսմը Թագտիս մէսէլէսի իլէ մէշղուլ օլմագա պաշլանըլմըշ տըր։

Իգթիսատտա սօն տէրէճէ րիայէթ լէ զումընա գանի օլան վէ օ սուրէթլէ թէժվիրը ումուր իթմէքտէ պուլունան վէ ֆագաթ օլարագ ֆիլէսօֆ կէչինէն պիր հէյէթը վիւքէլանըն իշ պաշընտա պուլունտըղը պիր սըրատա պու Թագտիս մէսէլէսի պէօյիւք պիր էհէմմիյէթի հայիզ պուլընըյօր իտի. Եվվէլ գըլալլարըն չախսլարը գաթէն մուգատտէս պուլուտըղը խաթէլէրէք, քիլիսէտէ բէսմը Թագտիս իճրասընտա լիւզում օլմամագը մէրմիյան օլընըյօր իտի. պու մէսէլէ ֆէլսէֆիյէտէն մէսէլէ իգթիսատիյէ մէյտանա կէլմիշ իտի. բէսմը Թագտիսին իճրասը պիր Թագըմ Փայտէսիզ մէսարիֆը քէսիրէ իսթիհսարընը միւսթէլզիմ օլաճաղը պէյանըյլա, պունա գարշը չիտտէթլի իթիրազլար տէրմէյան իտիլիյօր իտի, ալէլխուսուս մէզքիւր մէրասիմ իճրա օլընըրքէն ապէս, մէնֆուր պազը ատէթլէրէ րիայէթ իտիլմէքտէ օլտուղը օ պապատէքի չիքեայէթլէրին պաշլըճա սէպէպլէրինի թէշքիլ իտիյօր իտի. էզճիւմլէ Գաթօլիք հէրետիկօսլարըըն մահքըընա տայիր գըրալըն իճրասը թախլիֆի պիր աաէթը մէնֆուրէ աատ իտիլմէքտէ իքէն, բէսմը Թագտիս իճրա օլունըրքէն գըրալըն սէրրիտգօրօսըն եանը պաշընտա թօբրագ իւզէրինէ եաթմագը մէճպուր օլմասը տախի ապէս պիր հալ վէ հարաքէթ օլմագ իւզրէ թէլագգը իտիլիյօր իտի։

Պիր տէ 987 սէնէսի միլատիյէսինտէ էսկի Ֆրանսա տաճնը Թարաֆընտան Հիւկ Գաբէյէ վէրիլմիշ օլան Թաճը գըրալի հէմայէ իտէպիլմէք իչիւն 1775 սէնէսի տաճընըն տախի քեաֆի տէրէճէ իգթիտար վարըմըշ կիպի բէսմը Թագտիսին իճրասընտա տաճը մումահէլէյհիւմին տէսթը հիմայէլէրինի գըրտըըն Թաճընա տօղրու խաւլ իտէր սուրէթտէ պիր վազիյէթ ալմալարը տա ապէս կէօրիւլիյօր իտի։

Հէյէթը վիւքէլա պու կիպի միւլահազաթ վէ իթթիրազաթ տէր'իյան իթմէքտէ պուլընտըգլարը հալտէ, Գըրալ Օն Ալթընճը Լուի յէսմը Թագտիս քէմաֆիլիւսսապըգ իճրա իտիլմէսինքճէ քէնտիսինի հագիգի պիր Ֆըրալ ատտ իթմէյէճէկի պէյանըյլա վիւքէլանըն րէյ վէ ֆիքըրլէրինէ մուխալէֆէթտէ պուլունըյօր իտի։

Պունըն իւզէրինէ Մ. Թիւրկօ մէզքիւր մէրասիմին էվվէլքի կիպի, Ֆըրանսանըն ուզագ վէ միւշքիլաթը մուճիպ պիր քէօշէսինտէ իճրասընտան իսէ, Բարիզտէ եաբըլմասընը միւսաաատէ օլունմասընը Գըրալտան խսթիրհամ իթմիշ։

(Տէվամը)

ՐՕՄԻԱ
ՍԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Հայտնելու իմաքաթեր հազրեթելերինն 1881 մարտ 2։
Թարիխի էմրամէսիյէ մէհզուն օլմը՝ ապը։
Գումբանեանդան մէրքէզի՝ Բէթէրսպուրկտա գումբանեանդան օթէլինատ տիր։
Գումբանեանդան թէքմիլ թէէտիյէ օլունան սերմայէսի 10,666,666 ֆր. տրը։
Թէէմինաթ ագէէի՝ 187,322,000 ֆր. տան զիյատ տիր։
Գումբանեանդան սի երթա եազըլանարա թէէտիյէ օլբան թազմինաթ վէ սերմայէլերի՝ 581,115,000 ֆրդ. տրը։
1908 սէնէսի զարֆընտա «բրիմ» վէ ֆայիզէր՝ 83 միլիոն 232 պին ֆր. տրը։
Գումբանեա զայէթ էնվէն չերաիթլէ
Եանկընա գարշը սիկուրթա իտէր
Նագլիյաթ թէհլիքէլերինէ գարշը սիկուրթա իտէր
Հայատ սիկուրթա իտէր։
Հէր նէվի գազալարա գարշը սիկուրթա իտէր
Տէմիր եոլը վէ վաբօրլա եօլերլրգ գազալարընա գարշը սիկուրթա իտէր։
Էնտամ ամնալարընդն գրրբլմասընա գարշը սիկուրթա իտէր։
Հէր նէվի մալիւմաթ ալմագ իչիւն Գալաթատա Վոյվոատա սօղաղընատա Ազարևան խանընատա Տէրսատաէթ չիւպէսինէ վէ եա Սթամպօլտա Աշիր էֆ. ճատտէսի սօղաղընատա Տիլսիզզատէ խան Նօ. 26 յա միւրաճաաթ օլունա։
Տէրսատաէթ չիւպէսի միւարիր Ա. ՀԻՐՄԻՐԶ

ՔԻՆԻՆ ՄԻԿՕՆ

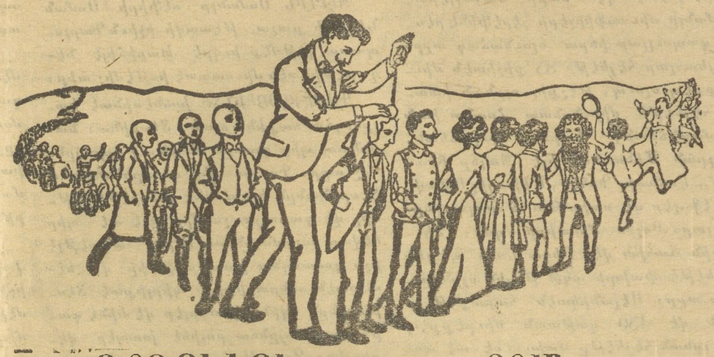

ԳՕԳՈՒԻ ՈՒ ՐՕՄ ՎԷ ԳՕԳՈՒՍԸԶ ՎԷ ԲԷԹՐՕՅ ԻԼԷ

ՊԻՐ ՏԷՖԱ ԹԷՃՐԻՊԷՍԻ ՔԻՆԱՅԷԹ ԻՍԻՐ

ԹԱԳԼԻՔՏԵԼԷՔԹՆԵՏԷՆ ՍԱԳԷՆԵՆԷՆ

Երևանի գերեզման.— Միլանատա Միկօն վէ չիւրէքքեասը։
Մոսուլ ֆէրոէրիլաբը.— Պէյօղլունատա Թիւնէլ խանընատա Մ. Ալպէրթի։ Գալաթատա Մ. Սթավրօ Եանօղուլու։
Թաբրաատան օլունան սրբարրյաթ իչիւն ե ալընը Միրան Փափաղեան վէ իւրէքքեասընա միւրաճաաթ իսէպիւրէր։ Պապ

ՏՂԱՅՈՑ ՊԱՏՈՒՀԱՍԸ

ԱՍՊԱԹԵՐՈՒԹԻՆԸ (Դաշիրիզմ) պէտք է խնամով եւ շուտով դարմանել. ապա թէ ոչ սոյն հիւանդութեան ենթակայ խեղճ մանուկը իր կեանքին բովանդակ տեւողութեան մէջ խեղանդամկը մնայ։
Հետեւաբար դուն, ով բարի Մրնողներ, պէտք չէ զանցառու զսնուիք գործածելու այս դեղը որ այնքան գործածական է, որուն բարեբար ազդեցութիւնը ապահով, անմիջական եւ տեւական է։

ԷՄԻԼՍԻՕՆ ՍԿՕԹԸ

որ պատրաստուած է մորուքնակաս իւղով եւ կիրի ու սոսայի հիքօֆոսֆիտով։

Այս դեղին գործածութեամբ ձեր պզտիկ հիւանդին ոսկորները պիտի վերակազմուին, պիտի զօրանան, միսերը պիտի վերանորոգին զօրաւորապէս։

Մի՛ հեռացուցեք ձեր պզտիկ հիւանդին ոսկորները պիտի զարգանան